VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXIX. évfolyam
8916 szám
8 oldal 30 bani
Péntek
1973.
november 23.

A pártszervezet érettségének mércéje

Lassan utolsó szakaszukba érkeznek a pártszervezetek beszámoló közgyűlései. És ha röviden akarnók megvonni jelentőségük mérlegét, úgy mondhatnánk: a pártdemokrácia érvényesítésének fórumai vízválasztó a sallang és a nemes, célravezető törekvés között. Lehetősége a visszatekintésnek, a további út kijelölése céljából.

Nicolae Ceauşescu elvtárs a megyei pártbizottságok és a Bukarest municípiumi pártbizottság első titkáraival és szervezési titkáraival tartott tanácskozáson ismételten hangsúlyozta: **„A közgyűlésnek valóban a vállalatvezetés és -ellenőrzés legfelsőbb szervévé kell válnia".**

Nyilván a pártfőtitkár e kijelentése fokozottabban érvényes a beszámoló közgyűlésekre. Az is megvétózhatatlan igazság, hogy a tervteljesítés problémája minden pártszervezet elsőrendű felelőssége.

Innen tehát az a nagyfokú figyelem, amellyel megyénk vállalataiban a beszámoló közgyűléseken a tervvel kapcsolatos kérdéseket tárgyalják. Mindent az ötéves terv határidő előtti minőségi teljesítéséért — fogalmazhatnánk tömören a közgyűlések mottóját s a kommunisták szilárd elhatározása biztosítéka annak, hogy megyénk dolgozói képesek vállalásaik magas szintű teljesítésére.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a termelési eredményekre összpontosító erőfeszítések közepette egyes pártszervezetek tevékenységében kisebb jelentőséget tulajdonítanak a nevelő munkának, a beszámolók is jobbára csak általánosságban tesznek említést erről a fontos fejezetről, esetleg a pártoktatás eredményeit domborítják ki.

A párhuzamosság veszélye kísértene? Be kell vallanunk, helyenként az egysíkúság reális veszély.

Egyetlen példával illusztrálnánk: az egyik aradi vállalat kommunistáinak közgyűlésén történt, hogy valaki listát nyújtott át a jelenlévő újságírónak: „Íme a notórius hiányzók névsora, írják ki őket a lapba, hadd szégyelljék magukat".

VÖRÖS LOBOGÓ

(Folytatása a VII. oldalon)

Harcban a pazarlás ellen, a gazdálkodási szellem fejlesztéséért

A traktorok ésszerű üzemeltetésével jelentős mennyiségű nyersolaj takarítható meg

Pártunk és államunk vezetősége, a nemzetgazdaság szüntelen és harmonikus fejlesztésére irányuló állandó törekvései keretében, megkülönböztetett figyelmet fordít az energiaforrásokkal való jó gazdálkodásra a gazdasági tevékenység valamennyi ágában. Így a mezőgazdaságban, a gépesítő állomásokon is. A minap Bumbar Vasileval, a Mezőgazdaság-gépesítő Állomások Trösztjének főmérnökével beszélgettünk a takarékossági akcióról, a legutóbb hozott intézkedésekről.

— Az Államtanács törvényerejű rendelete leszögezi, hogy a mezőgazdaságban is a legnagyobb takarékossággal kell bánnunk az üzemanyaggal a traktoroknál és a többi mezőgazdasági gépeknél. Milyen intézkedéseket foganatosítottak ez irányban?

— Egyik napról a másikra nem lehet világraszóló eredményeket elérni. Minket nem ért meglepetésként a rendelet. Egy alapos, jól átgondolt tervet készítettünk még az év közepén, amelyben távlatokban is, egészen 1980-ig, feltüntettük

KOVÁCS SÁNDOR

(Folytatása a VII. oldalon)

A takarékosságra vonatkozó felhívás minden gépesítőhöz is szól!

A szakemberek elismerése

Az elmúlt héten, pontosabban november 14-én és 15-én a Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Vízügyi Minisztérium országos tanácskozást szervezett Temesváron, melyen részt vettek a minisztérium szakemberei, valamint a szarvasmarhatenyésztési komplexumok, farmok vezetői. Meghívottként ott volt az Aradi Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Gépgyár képviselője is. Az országos tanácskozással kapcsolatban a minap felkerestük **Salamon Jenő** elvtársat, az Aradi Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Gépgyár igazgatóját és néhány kérdést tettünk fel neki.

— Kérjük, igazgató elvtárs, elsősorban azt mondja el, hogy mi volt a témája és a célja az országos tanácskozásnak?

— Tapasztalatcsere- és munkajellegű volt ez a megbeszélés, amelynek során mind a minisztérium, mind pedig az állattenyésztési komplexumok és farmok szakemberei ismertették az országos állattenyésztés-fejlesztési program valóra váltásáért kifejtett tevékenység eddigi eredményeit, az alkalmazott módszereket, eljárásokat, technológiákat, a gépesítés fokát és az ilyen irányú további tennivalókat. Ez utóbbi kérdések megvitatása érintette közelebbről üzemünket is.

— Ezek szerint bizonyára szóba kerültek az üzem gyártmányai is. Miként vélekedtek ezekről a tanácskozás részvevői?

— Örömmel mondhatom, hogy mind a minisztérium szakemberei, mind pedig a komplexumok küldöttei hangsúlyozták: helyesen alakítottuk ki gyártmánylistánkat, az út, amelyen haladunk jó, megfelel a követelményeknek, az általános tendencia,

Egy tanácskozás margójára

a mezőgazdaság eme ágának fejlesztése, korszerűsítése irányvonalának. A felszólalók hangsúlyozták, hogy mi — különösen az utóbbi években — olyan gépek, gépi berendezések asszimilálását, tervezését, kivitelezését és gyártását oldottuk meg, amelynek alkalmazásával a komplexumokon, farmokon sikeres munkát végezhettek a szarvasmarhatenyésztés és -hizlalás területén, valamint a tejhozamok növelése tekintetében.

— Konkrétan milyen, az üzemben tervezett, asszimilált és gyártott termékekről kaptak elismerő minősítést?

— Nem túlzás és nem szerénytelenség, ha azt mondom, hogy úgyszólván valamennyi gyártmányunkról pozitívan, elismerően nyilatkoztak a szakemberek. Az újabban, részben még csak kisebb sorozatban gyártott gépek, gépi berendezések közül megemlítenék néhányat. Ilyen például a szemes takarmány ésszerű silózását biztosító gép, amellyel az arpát és a kukoricát őrölt, zúzott, pépesített formában silózzák. Így a takarmány kisebb helyen tárolható, de ennél is nagyobb az előnye e módszernek, hogy megőrzi a takarmány teljes tápértékét. Hasonlóképpen kiválónak minősítették a szálastakarmány-szecskázásra szolgáló gépi berendezésünket, valamint az istállótrágya eltávolítására, hígítására és nagy területeken való szétszórására — a földek megtermékenyítésére — alkalmas dupla szivattyúberendezést és egyebeket.

☆

Nem mondunk újat, ha azt állítjuk: a Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Gépgyár megyénk egyik élenjáró vállalata. Vonatkozik ez a megállapítás mind mennyiségi, mind minőségi teljesítményeire, úgyszintén az itt folyó gazdaságos, hatékony munkára. És most, a temesvári országos tanácskozáson, ismét bizonyított az üzem munkaközössége. Hozzájárulásuk a mezőgazdaság és ezen belül az állattenyésztés fejlesztéséhez, az országos állattenyésztés-fejlesztési program sikeres valóra váltásához évről évre értékesebbé válik. A magunk és olvasóink nevében további jó munkát, sok sikert kívánunk az Aradi Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Gépgyár egész kollektívájának.

(1252)

Szerelik az új fényreklámot. Éjjel-nappal nyitva tartó üzletünk van, ezt hirdeti a NONSTOP felirás, hat méter hosszan és csaknem egy méter szélesen. Szó, ami szó, nem a legalkalmasabb pillanatban született ez a reklámötlet. Az energiagazdálkodásról szóló törvény éppen a napokban rendelte el, hogy csökkentsük felére a fényreklámok üzemeltetésére fordított villanyenergiát.

Akárcsak az irodai világítást. Úgy látszik azonban, a törvény nem jutott el a Vagongyár újdonatúj adminisztratív épületének hatodik, hetedik és nyolcadik emeletéig. Nem tudni miért, a dél felé néző épületfronton még tíl tizenkettőkor is világítanak itt-ott a fénycsövek.

Talán a kapcsolós emberre várnak. Lehet, hogy olvasóink nem ismerik a kapcsolós ember történetét, ezért elmondjuk röviden. Az 1931-es gazdasági világválság és az ezzel együtt járó munkanélküliség idején egy fiatalember nyitott be a hollywoodi Metro film-

A kapcsolós ember

gyár személyzeti irodájába. Szólni sem tudott, máris ráklántottak: állás nincs. A fiatalember nem hagyta magát. — Fizetés nélkül dolgozok. — Hogyhogy? — hökkent meg a főnök. — Úgy, ahogy mondom — makacskodott a kérelmező. — Fizetés nem kell, csak haszonrészesedés. Annak az összegnek a felét kérem, ami a munkám nyomán születik.

Szerencsére volt, mert bolondnak nézték. Így aztán engedélyt kapott, hogy szabadon mozoghasson a filmgyárban. Egy hónap múlva jelentkezett újra. A főnök sajnálkozással vegyes iróniával fogadta. — Több vagy kevesebb filmet forgattak, mint ezelőtt két hónappal? — kérdezte a bolondos jövevény. — Valamivel többet — hangzott a válasz. — Jó, akkor kérem a fizetést — szólt az új alkalmazott és két villanyszámlát tett az asztalra.

Olvasóink most már sejtik, mivel foglalkozott a fiatalember. Eltalálták. Nap mint nap járta a hatalmas filmgyárat, s ahol feleslegesen égő reflektort, villanyégőt talált — kikapcsolta. Sok kicsi sokra megy. S amint azt a történet tanúsítja, a fiatalember megélt az ötletéből.

Félreértés ne essék, nem azt javasolom, hogy városszerte alkalmazzunk kapcsolós embereket. Inkább azt, hogy magunk nézzünk a kapcsolók után. Végtére is minden feleslegesen égő villanykörte, fényreklám, üresen futó elektromotor vagy hogy kiszélesítsük a kört, feleslegesen furikázó gépkocsi a mi vagyonunkat, a nemzeti vagyont károsítja. Minden takarékos ember pedig nekünk, azaz önmagának takarékoskodik.

TOKAY GYÖRGY

LAPUNK TARTALMÁBÓL

■ Gyakorlati intézkedés — mérhető eredmények (III. oldal)

■ Az ég titokzatos vándorai (IV. oldal)

■ Iskolaműhely — 1973-74 (V. oldal)

Kiugratni a nyulat a bokorból

Két sikeres idegenbeli mérkőzés után érkezett haza tegnap reggel az UTA labdarúgó-csapata. Vasárnap Piteşti-en bajnoki pontot szerzett, majd kupamérkőzésen szerdán Bukarestben 1:0 (1:0) arányban legyőzte az A osztályú bajnokságban utcahosszal vezető Craiovai Universitateát. A textilgyári csapat sikereiről JURCA TOMA edző számolt be olvasóinknak.

— Az FC Argeş ellen a fiúk maradéktalanul betartották a taktikai utasításokat, Schepp valósággal leradírozta a pályáról Dobrint, kitűnően zárt a védelmünk, csatáraink pedig sok mozgással hoztak zavarba az ellenfelet. Egy kis szerencsével győzhettünk is volna.

— A Craiovai Universitatea ellen megnövekedett önbizalommal léptek pályára. Mérkőzés előtt gondoltak arra, hogy elütik a továbbjutástól a bajnokjelöltet?

— Legfőbb gondunk, hogy a bajnokságban megnyugtató helyezést érjünk el; mondtam is a fiúknak, elsősorban a Iaşi-i Politehnica ellen kell összpontosítanunk, de ők a fővárosban be akarták bizonyítani, hogy a Craiova ellen Aradon elszenvedett vereség csak kisiklás volt. Nyugodtan, megfontoltan és „gazdaságosan" játszottak, mindvégig arra törekedtek, hogy szépen futballozzanak. Látványos technikai trükkökkel fűszerezett játékukat többször is nyíltszíni tapssal jutalmazta az egyre inkább nekünk szurkoló bukaresti közönség.

— Milyen felállításban mérköztek?

— Iorgulescu — Biró, Kukla II., Pozsonyi, Popovits — Domide, Schepp, Brosovszky — Axente, Kun II., Sima (a 63 perctől Trandafilon). Az Universitatea csapata: Manta — Niculescu, Bădin, Boc, Berneanu — Strîmbeanu, Ivan, Balaci — Niţă, Bălan (a 41. perctől Stăncescu), Ţarălungă. Pîrvu Alexandru (Bukarest) játékvezető sorozatosan minket sújtott az ítéleteivel, de még így is mi voltunk a többet veszélyeztető fél, és miután Brosovszky egy szédületes, 30 méteres, felsősarkos szabadrúgással (45. p.) megszerezte számunkra a vezetést, szünet után — sokkal jobban játszva ellenfelünknél — Brosovszky, Kun II. és Domide további gólokat rúghattak volna.

— Kik tűntek ki a két mérkőzésen?

— Schepp, Pozsonyi, Iorgulescu és Kun II. az FC Argeş ellen, illetve Pozsonyi, Iorgulescu, Popovits, Domide és Kun II. Bukarestben.

— A kupával kapcsolatban milyen terveik vannak?

— A legjobb nyolc közé jutásért december 5-én játszunk. Jó lenne kiugratni a nyulat a bokorból! Még három mérkőzést kell játszanunk, semleges pályán, s ha a sorsolás is kedvező, könnyen bejuthatunk a döntőbe. Ott pedig minden lehetséges...

— Úgy hírlik, március 3-án lesz a negyeddöntő, április 21-én az elődöntő, a kupadöntőt pedig június 30-án rendezik.

— Addig még nehéz bajnoki mérkőzések várnak ránk! Bukarestben megtekintettük a vasárnapi ellenfelünket: lelkes, „szaladós", fiatal együttes a Iaşi-i Politehnica, nagyon „oda kell majd figyelnünk", hiszen a Resicai CSM is csak az utolsó percekben győzte le a kupában. A héten még két átmozgató jellegű edzést tartunk, vasárnap pedig a megszokott összetételű csapattal kezdünk Lupulescuék ellen.

— Sikeres őszi hajrát kívánunk!

Lejegyezte: OROSZHEGYI KÁROLY

A lakosság szolgálatában

A kisipari szövetkezetekre háruló legfontosabb feladatok sorában is a fő helyet foglalja el a lakosságnak nyújtott szolgáltatások hálózatának állandó bővítése, fejlesztése, a szolgáltatások változatossá tétele.

A Precizia kisipari szövetkezet 41 egységében sokféle szolgáltatást végeznek: tévét, rádiót, villamos háztartási gépeket javítanak, karbantartanak személygépkocsikat, vágószerszámokat köszörülnek, ékszereket készítenek, órajavítást vállalnak, van szikvíztöltő részlegük (idén kezdte meg működését a lakosság nem kis megelégedésére!). Egyik-másik szolgáltatással már „kitörtek" a városból. A megye azon helységei felé orientálódnak, ahol a fogyasztási szövetkezeteknek még nem sikerült biztosítani a legszükségesebb javítások elvégzését. Hetente kijár egy tévé-rádiószerelő szakemberük Mácsára, Kürtösre, Sofronyára; Gyorokon nemrég nyitották meg a tévéjavító műhelyt, Vingán háztartási gépeket javító Precizia-egység működik.

Ezúttal azonban nem az eddig elért eredményeiket szeretnénk összegezni, hanem arról tájékoztatni olvasóinkat, hogy miként szándékoznak tovább bővíteni a szolgáltatási hálózatot, vannak-e újabb terveik, elképzeléseik a szolgáltatási tevékenység javítására vonatkozóan. Az egyik a szikvíztöltés központosítása. Mert nemcsak a Preciziának van ilyen részlege, de a Vremuri noi és a Higiena szövetkezetnek is. Így ez a tevékenység kissé elaprózott. A Precizia kapta a feladatot, hogy megoldja a problémát, éppen abból a célból, hogy a város egész területét átfoghassák, minden városnegyedbe, utcába eljussanak egyszer egy héten a szikvízszállító autók.

A Cozia utcában működik a szövetkezet nikkelező-, krómozó-, rezező-műhelye. Kevesen tudnak róla. A vezetőség úgy határozott, hogy január 1-től kezdve a szövetkezet Eminescu utca 11. szám és a Köztársaság útja 27. szám alatt működő egységeiben átvevőpontot létesítenek. Itt lehet majd beadni azokat a tárgyakat (tálcákat, kerékpárkormányt, ollót stb.), amelyeket tulajdonosaik újjá akarnak „varázsoltatni" és itt is kapják vissza a ragyogóra nikkelezett, fényesre krómozott használati cikkeket.

Ugyancsak január 1-től a 6 Martie utcai köszörűsműhely keretében elvállalják a gázöngyújtóknak nemcsak a töltését, de javítását is. És ennek a műhelynek a keretében akarnak megoldani egy régen húzódó, vajúdó problémát: az esernyőjavítást. (Nos, ezt minden esernyőtulajdonos reménykedve várja.)

A jelenlegi és a jövendőbeli személygépkocsi-tulajdonosok bizonyára érdeklődéssel olvassák a hírt: a két autószervízben a jövő év elején adásvételi közvetítést létesítenek.

De hasonlóan kitűnő, életképes ötletnek tartjuk a szövetkezetnek egy másik tervét is, amely a barkácsolók nagy táborának igyekszik segítséget nyújtani. A jövő évnek még az első negyedében az Eminescu utca 13. szám alatt megnyitják azt az üzletet, ahol különféle, a szövetkezet műhelyeiben már nem használt, feleslegessé vált alkatrészeket fognak árusítani jutányos áron.

(b. k.)

Befejeződött a területi labdarúgó-bajnokság is

A felnőttek területi labdarúgó-bajnokságának A csoportjában vasárnap rendezték az utolsó őszi fordulót. A rangadónak számító Mácsa — Sofronya találkozót a vendég együttes nyerte meg és így őszi bajnok lett. Két vesztes csapat óvott, de táblázatunkban a pályán született eredmény szerepel. Íme az utolsó őszi forduló mérkőzései: Munár — Tornya 4:2 (2:1), Sajtény — Ság 2:1 (2:1) — Ság óvott —, Kispereg — Nagylak 0:1 (0:1) — a rendező egyesület megóvta a találkozót —, Vinga — Szemlak 3:1 (2:1), Szentmárton — Székesút 2:3 (1:0), Mácsa — Sofronya 0:1 (0:1). **A táblázat:**

1. Sofronya	11	8	1	2	36— 6	17
2. Tornya	11	8	0	3	28—10	16
3. Mácsa	11	7	1	3	25—11	15
4. Székesút	11	6	2	3	20—14	14
5. Szemlak	11	6	1	4	19—19	13
6. Kispereg	11	5	3	3	22—23	13
7. Munár	11	4	3	4	16—20	11
8. Nagylak	11	4	2	5	20—25	10
9. Ság	11	4	0	7	20—19	8
10. Vinga	11	3	0	8	20—31	6
11. Sajtény	11	3	0	8	14—28	6
12. Szentmárton	11	1	1	9	9—43	3

A B csoportban született eredmény (Szépfalu — Gyorok 3:0) után így mutat a végleges őszi táblázat:

1. Tisa Nouă	11	8	3	0	21— 1	19
2. Lippai Lupt.	11	9	0	2	40— 9	18
3. Aluniş	11	7	3	1	38—10	17
4. Fiszkut	11	6	3	2	26—16	15
5. Zabrány	11	6	2	3	26—11	14
6. Szépfalu	11	6	2	3	27—14	14
7. Berzova	11	4	0	7	15—33	8
8. Gyorok	11	4	0	7	14—33	8
9. Soborsin	11	3	2	6	19—47	8
10. Fintinele	11	3	1	7	17—23	7
11. Paulis	11	1	1	9	12—34	3
12. Vărădia	11	0	1	10	7—31	1

Kölyökbajnokság

Az Arad municipiumi labdarúgó-kölyökbajnokság őszi fordulói után így mutat a táblázat:

1. UTA	5	4	1	0	15— 1	9
2. Üvegház	5	4	1	0	13— 2	9
3. Sportiskola	5	3	0	2	15— 4	6
4. Vladimirescu	5	1	1	3	4—16	3
5. Unirea	5	1	1	3	6— 9	3
6. Gloria	5	0	0	5	3—24	0

Az UTA legifjabb labdarúgói jól és eredményesen szerepeltek, akárcsak az Üvegház együttese. Szomorú valóság: C osztályú együtteseink közül csak a Gloria nevezett csapatot a kölyökbajnokságba, de az is csapnivalóan szerepelt. A Constructorul és az Esztergapadgyár? Távollétükkel tüntettek. Csak azt tudnók, hogy az utánpótlást honnan fogják majd néhány év múlva biztosítani...

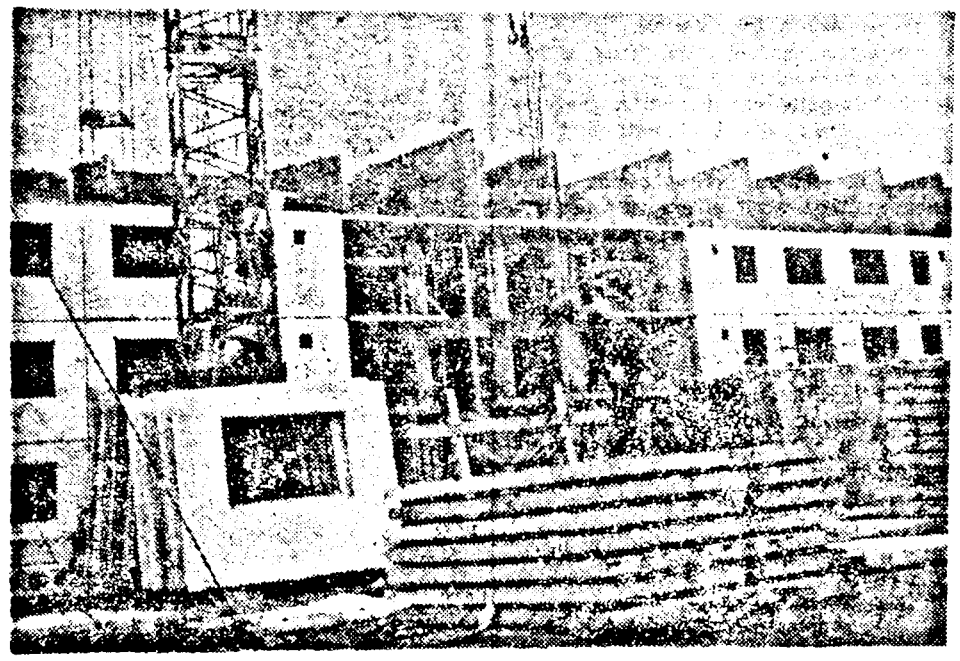

Aurel Vlaicu úti pillanatkép

George Bianu

Galileo Galilei (XVIII.)

Magától értetődik, hogy ez a tagadás, amelyet a tiszteletre méltó korú, hetvenesztendős Galileire kényszerítettek, nem változtathatta meg a csillagászat terén tett korszakalkotó felfedezéseire vonatkozó eszméit.

Az „És mégis mozog..." dacos mondata, még ha nem is Galilei, hanem tanítványainak ajkáról hangzott el, olyan igazságot fejez ki, amelyet nem lehetett rejtve tartani az emberek szeme előtt.

Egyébként maga Galilei írta később a Dialógus egyik példányának szélére: „...Vigyázzatok jól, teológusok, mert amikor a hit kérdésévé változtattok a Nap vagy a Föld mozgására, vagy mozdulatlanságára vonatkozó problémákat, annak a veszélynek teszitek ki magatokat, hogy idővel eretnekként ítéljétek el azt, aki most a Földet mozdulatlannak, a Napot pedig a Föld körül keringőnek tartja; idővel — mondom, mert a józan ész vagy az erő be fogja bizonyítani, hogy a Föld mozog, a Nap pedig mozdulatlan"

Elítélése után Galilei szüntelenül az Inkvizíció felügyelete alatt állott. 1633 decemberében végtére megengedték, hogy Arcetribe költözzék. Ott is lakott haláláig.

Noha szinte teljesen elvesztette a szeme világát, Galilei fáradhatatlanul tovább dolgozott. Ekkor tetőzte be egyik legfontosabb munkáját, Dialógusait az új tudományokról, amelyben megalapozta a klasszikus mechanika elveit. Ennek a kötetnek a kéziratát 1636-ban a protestáns Hollandiába küldte, Elzevier kiadónak, aki ott, az Inkvizíció cenzúrájától mentesen, 1638-ban kinyomtatta.

Arcetriben Galilei lankadatlanul munkálkodott tanítványaival Toricelli és Viviani fizikusokkal, s fogadta a kor számos neves személyiségét; a többi között például járt nála Thomas Hobbes angol filozófus, s John Milton angol költő.

Galilei 1642-ben halt meg; a katolikus klérus akkor nem engedte meg, hogy a firenzei Santa Croce templomban helyezzék nyugalomra, ahogyan azt ő kívánta. Csontjait csak majdnem egy századdal később, 1737-ben hozták át ebbe a székesegyházba.

A Galileire rákényszerített tagadás nem hozta meg a pápai szék által remélt eredményeket. A kor összes haladó elmei szolidaritást vállaltak az agg tudóssal, akinek neve a haladó tudós szimbóluma lett, azé az emberé, aki a maradi visszahúzó erőkkel szembeszállva nyílt utat a fejlődésnek.

A katolikus papság képviselői napjainkban igyekeznek mindenféle magyarázatot kiagyalni Galileo Galilei ügyében, akit voltaképpen még mindmáig sem rehabilitáltak, holott könyveit már 1835-ben levették az Indexről, 1964-ben pedig VI. Pál pápa kezdeményezésére közzétették a nagy tudós életrajzát.

A Nobel-díjas fizikusok 1968 nyarán Lindauban (Ausztria) megtartott VI. értekezletén König, Bécs katolikus kardinálisa az alábbi nyilatkozatot tette a kiváló tudósok gyülekezetének: „VI. Pál pápával folytatott legutóbbi beszélgetéseim alapján kijelenthetem e fórum előtt, hogy megfelelő lépésekre fog sor kerülni Galilei ügyének világos és nyílt megoldása céljából"

Ez a nyilatkozat előbb meghökkenést keltett az értekezlet tagjainak körében, majd felhangzott a taps, köszönetképpen annak, hogy a katolikus egyház megkísérli jóvátenni a létezése során elkövetett legdrámaibb és legsúlyosabb tévedései egyikét.

(Vége)

Harcban a pazarlás ellen, a gazdálkodási szellem fejlesztéséért

Gyakorlati intézkedés — mérhető eredmények

Az Államtanács törvényerejű rendelete az energetikai alap fejlesztésére, a tüzelőanyag és az energia ésszerűbb felhasználására néhány nappal ezelőtt jelent meg, a vállalatok ilyen irányú tevékenysége azonban valamivel hosszabb keletű.

Nicolae Ceauşescu elvtárs már a megyei pártbizottságok és a Bukarest municipiumi pártbizottság első titkáraival és szervezési titkáraival tartott tanácskozáson kijelentette többek között azt, hogy: **„Az intézkedések vonatkoznak az ipari fejlesztés reorientációjára, az energiafogyasztásban és az energiatermelésben mutatkozó pazarlás — ami a teljes energiatermelés 17 százalékát teszi ki — csökkentésére, valamint számos, elavult technológiával működő iparág nagy energiafogyasztásának csökkentésére".**

Az energiahordozókkal és magával az energiával való fokozott takarékosság tehát már néhány hete a közvélemény fókuszpontjában áll, míg a törvényes keret csupán néhány napos. Ez az időkülönbség még mélyebbé, még határozottabbá teszi a törvényerőre emelt és szükségszerű folyamatot.

Sokszor hangsúlyozták már azt, hogy az energiatakarékosság mindannyiunk közös ügye. Ez a leggyakoribb beszédtéma, éppen azért, mert mindenkit érdekel, mindenkit érint. De vajon miközben a vállalatokban elkészültek és készülnek a nagy horderejű és jól megalapozott intézkedési tervek és előirányzataik egy részének gyakorlati kivitelezése is megkezdődött, csökkent-e kimutathatóan az energiafogyasztás?

Ezt a kérdést tettük fel Mokpjitchi Mircea mérnöknek, városunk egyik legnagyobb energiatermelő és -szállító vállalata, a villamossági és távfűtési központ szakemberének.

— Vállalatunk köztudottan elektromos- és hőenergiát termel, de közvetlenül a fogyasztóknak csak hőenergiát szállít. Az elektromos áramszolgáltatás külön vállalat tevékenységét képezi — mondja a fiatal mérnök, mintegy bevezetésként. Aztán rátér a takarékossági és ésszerűsítési intézkedések, az Államtanács törvényerejű rendelete után városunkban kialakult helyzetre.

— A hőenergia-fogyasztásban konkrétan kimutatható a csökkenés, hisz olyan intézkedések történtek, mint az Üvegház Komplexum hőmérsékletének 20—22 Celsius fokról 14—16 Celsius fokra való leszállítása. Ez átlag **tíz százalékkal csökkenti a komplexum fűtésére használt hőenergiamennyiséget.**

Egy másik intézkedés, amelyet nem most alkalmazunk először, a melegvíz-szolgáltatás szüneteltetése éjfél és 4 óra között. **Egy év alatt 200 tonna egyezményes tűtőanyagot és 50 megawattóra elektromos energiát takarítunk meg vele.**

■ 200 tonna megtakarított fűtőanyag

■ Sürgős szükség van a vállalati tervekre

A hőenergia ésszerű és takarékos elosztásában nagy jelentősége van annak is, hogy vállalatunk az előirányzott hőenergia-mennyiségnek megfelelően lerekeszelte az összes fogyasztók vezetékeit. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy bizonyos vállalat semmiképpen sem juthat több hőenergiához, mint amennyit előzőleg közösen megállapítottunk.

— Amint látjuk, az intézkedések egy része már életbe lépett és a gyakorlatban konkrétan is lemérhető a hatása. Ezt nyilván csak előlegnek kell tekintenünk abban a hatalmas akcióban, amely nálunk is, mint mindenütt országszerte kibontakozik. Milyen további tartalékok vannak városunk hőenergia-gazdálkodásában?

— Nagy tartalékaink vannak, amelyeket a párt legfelsőbb vezetősége által kezdeményezett és törvénybe iktatott intézkedések megvalósításával fokozatosan aknázzuk ki. Csak a legfontosabbakat említem ezek közül:

A Vagongyárban egyre jobban ki kell terjeszteni a meleg vízzel való fűtést, a sokkal költségesebb gőzfűtés helyett. Ugyanakkor hasznosítani kell a kovácsműhely gőzkalapácsainál felszabaduló és jelenleg elvesző energiát. Úgy értesültem, hogy ezzel kapcsolatban is vannak már tervek.

A vállalatok jó részének, véleményem szerint, jelenleg nagy hiányosságai vannak a belső hőenergia-fogyasztási rendszer lerekeszelésével kapcsolatban. Sok helyen létezik ugyan az üzemcsarnokok vagy berendezések fogyasztásának ilyenszerű leszorítása, de túl „nagyvonalú".

Külön ki kell emelni ilyen téren a Megyei Község- és Lakásgazdálkodási Vállalatot, amely megkezdte ugyan a lakások fogyasztásának lerekeszelését, azonban csak nagyon kis részét hajtotta végre a munkálatnak. Ezért is történik meg, hogy bizonyos tömbházakban vagy lakásokban túl meleg van, míg a szomszédban jóval 20 fok alá száll a hőmérséklet. Az említett vállalat számlájára kell írni azt is, hogy városunk 20 hőelosztó központja közül egyik sem rendelkezik semmilyen mérő- vagy ellenőrző műszerrel. A fogyasztást bizonyos átlag adatok alapján számítják. Nagyon távol állunk tehát azoktól az automatikus hőelosztó központoktól, amelyek a külső hőmérséklettől függően, minden beavatkozás nélkül szabályozzák a lakások fűtéséhez szükséges hőenergia-mennyiséget. A jelenlegi hőelosztó központokkal kapcsolatban meg kell említeni azt is, hogy elég sok elszigetelet-len vezeték van bennük.

Több vállalatban nem működik tökéletesen a kondenzációs berendezés sem. Ezt a hibát rendszerint a csatornahálózat nyílásain kitóduló gőz jelzi. Most is észrevehettünk ilyesmit a Vörös Trikó kötöttárugyár új irodaháza mellett. Pedig a gyár szakemberei már többször feladatul kapták a hiányosság megszüntetését.

Vannak természetesen olyan vállalatok is, amelyek ésszerűen hasznosítják a hőenergiát. Megemlítem közülük a Dohánygyárat és az Esztergapadgyárat.

Városunk ésszerű hőenergia-gazdálkodása az említetteken kívül természetesen még nagyon sok más probléma megoldását is feltételezi. Aprólékosan kitérnek ezekre a vállalatokban elkészült vagy elkészülő intézkedési tervek, amelyek hatékonysága igazolni fogja az energiafelhasználás ésszerűsítésébe fektetett átfogó munkát.

FEKETE GÉZA

Van-e gyártmányfejlesztés az élelmiszeriparban?

A jövő évi termékstruktúra megállapítása legtöbb vállalatban befejeződött. Számtalan újfajta termék lépett le a rajztábláról vagy hagyta el a kísérleti lombikot és állt be a gyárak mindennapi termékei sorába. Legáltalánosabban véve azzal a céllal, hogy kielégítsen bizonyos igényt. Jobban, mint elődje, amely kihullott az idő rostáján, túlhaladottá vált.

Sem megyei, sem pedig municipiumi szinten nem készül statisztika arról, hogy a vállalatok egyik évről a másikra, összesen hány újfajta terméket vesznek gyártásba. Az ilyen tárgyú elemzések általában megmaradnak egy bizonyos gyár vagy egy bizonyos vállalat szintjén.

Néhány élelmiszeripari üzemet kerestünk fel azzal a céllal, hogy a jövőre bevezetendő újfajta termékekről érdeklődjünk. Miért éppen élelmiszeripari üzemeket? — kérdezhetné valaki. Talán azért, mert ilyenkor novemberben már megvettük a télikabátot, beszereztük a tűzifát, több idő és több pénz jut élelmiszerekre. Köztudott, hogy most van a Konyhaművészeti Hónap is.

A Szesz- és Élesztőgyárban Iacob Ioan főmérnök egyenes választ ad kérdésünkre:

— Novemberben három újfajta likőrféleséget vettünk gyártásba: zölddió-, kávé- és aperitiv likőrt. Két újabb italféleség kikísérletezése és hitelesítése pedig folyamatban van — tripli sec extra és erdei som-likőr.

Gyártmányfejlesztésünk iránya megfelel a világpiaci követelményeknek, amelyek egyre nagyobb mértékben terjednek ki a gyümölcs- és más növényi alapanyagú italokra, a szintetikus úton előállított italok rovására — folytatja a főmérnök.

Távlati tervükből kiemeli azt, hogy hazánkban, talán éppen Aradon gyártanak majd először whiskyt, amely egyre jobban elterjed.

Az Aradi Konzervgyár főmérnöke, Pock Lajos egyetlen újfajta termék gyártásbavételét említi meg. Az üzemben végéhez közeledik a zöldségkonzerv-gyártási idény, hamarosan átállnak húskonzerv előállítására. Ebbe a kategóriába tartozik jelenlegi egyetlen újfajta termékük, amely vagdalt marhahúsból készül, kenyér, burgonya és gomba hozzáadásával. Az újfajta terméket kivitelre szállítják.

Végül nézzük meg, mi újság van az újfajta termékek gyártásbavétele szempontjából a megyei helyiipari vállalat malom- és sütőipari üzemében, ahol mindennapi kenyerünk is készül, néha kisebb-nagyobb bonyodalmakkal.

Az üzem termékei megrendelőinek, az élelmiszert árusító HKSZ szakembereinek az a véleményük, hogy kenyérrel mind mennyiségi, mind pedig minőségi szempontból általában kielégítik az igényeket. De más a helyzet a péksüteményekkel. Előállításuk sokszor a kenyérgyártás függvényévé válik és mind mennyiségi, mind pedig a választék szempontjából az igények alatt marad. Nagyon időszerű lenne tehát a választék bővítése.

— Hány újfajta péksüteményt vesznek gyártásba jövőre? — kérdezzük Bugariu Maria mérnöknőt, a kenyérgyártó részleg vezetőjét.

— Összesen nyolcat — válaszolja.

Azt azonban, hogy melyek ezek, egyelőre nem tudja megmondani.

Az ország különböző városaiban összesen több mint 100 kenyér- és péksüteményféleség van forgalomban. Ezek közül nálunk mindössze ötvenet gyártanak. A választékot tehát tovább kell bővíteni. Annál inkább, mivel a malom- és sütőipari üzemnek mind szakemberben, mind pedig termelőterületben vannak tartalékai.

A bevezető részben azt írtuk, hogy sem megyei, sem pedig municipiumi szinten nem készül statisztika a gyártásba vett újfajta termékekről. Ezt ki kell egészítenünk azzal, hogy országos viszonylatban mindenképpen készítenek ilyen statisztikát. Ennek ismeretében irányozták elő a pártdokumentumok azt, hogy ötéves tervünk végére — a kezdeti időszakhoz viszonyítva — a termékek kétharmadának kell újfajta vagy áttervezett terméknek lennie. A három említett üzem a gyártmányfejlesztés terén is tervet teljesít tehát, amely nem kevésbé fontos, mint a mennyiségi terv megvalósítása.

(fekete)

A szerelőkön a sor

Vad, néha viharos erőre kapó szél nehezítette az elmúlt napokban a Vegyipari Kombinát építőinek munkáját. El-elkószált az épületek között, majd alattomosan, a legváratlanabb irányokból támadott. Az embereket azonban mindez nem zavarta meg. Tudomásul vették, hogy a forró nyári napok, a csontig hatoló őszi esők után most a szél uralja a telepet. Mint a viharba került tengerjáró matrózai, rögzítették a könnyebb tárgyakat, s még jobban szemükbe húzták védősisakjaikat. Hogy a nagy mű beindulása ne szenvedjen halasztást.

A műtrágyagyár építőtelepe jelenleg a látványos befejezések és a hozzájuk szorosan kapcsolódó kezdetek korszakát éli: a szívós munka eredményeként lassan kiteljesedik az eljövendő műtrágyagyár építmény-váza, s döntő fontosságúvá lép elő a gépek és berendezések felszerelése. A néhány héttel korábban még a beruházók rakterületén rostokoló berendezések jelentős része ma már a telep minden táján fellelhető, működési helyük közelében, vagy már fel is szerelve. A közel egy éve felhúzott NPK-csarnok második szintjén és a semlegesítő állomás előtt

A Vegyipari Kombinát építőtelepén

a különböző méretű tartályok már végleges helyükre kerültek. A hőerőmű gőzkazánjait is gyors ritmusban szerelik. Az utóbbi hetekben megszaporodott állványhidak azt hirdetik, hogy az idei feladatok teljesítését követően is a megszokott, magas szintű munkaütemben dolgoztak az építők. A lenyűgöző méretű ömlesztettáru-raktár födémlapjai mind helyükre kerültek, s esőtől-széltől védő szárnyuk alatt nyugodtan önthetik a berendezések betonalapjait. Az elsőként munkába állt gépműhelyben már termelnek. A rendkívül sokféle, főleg kisméretű vezetékek legnagyobb részét itt készítik el. Eddig az ammóniagyár belső állványhídjának vezetékeire került sor, ebből állítottak elő közel 30 tonnát. A műhely közössége vállalta: év végéig az egész itt szükséges mennyiséget a szerelők rendelkezésére bocsátják.

A délelőtti műszak végén, délután három óra után jártam végig a Vegyipari Kombinát építőtelepét. Túlzás volna azt állítani, hogy a pontos idő tudta nélkül képtelen lettem volna biztosan megállapítani, hogy a délelőtti vagy a délutáni műszak dolgozik-e. Az azonban tény, hogy ahol lehetőség nyílt betonöntésre, mint például az NPK-gyár 2-es csarnokánál, vagy az ide tartozó öltöző- és egészségügyi helyiségek építésénél, a még hátralévő állványhidak csúszózsaluzásánál, ott betonoztak. S hogy vállalásuk szerint, valamennyi eddig megérkezett gépet és berendezést ez év végéig felszerelhessenek, a szerelők egy része is megtoldotta a munkaidőt az ammónia- és salétromsavgyárnál. Az építők és a beruházók vezetői pedig tanácskozásra gyűltek össze a műtrágyagyár eljövendő kihasználóinak épületében, hogy egyeztessék a szerelési gratikonok állását.

Töprengéseik oka és célja ugyanaz. Hisz az elsárgult leveleket kergető őszi szél egyúttal a naptár lapjait is sorra tépi le. Közeleg az 1974-es év, az Aradi Műtrágyagyár működésbe lépésének esztendeje. A siker most már döntő mértékben a szerelők munkájától függ. Attól, hogy mennyire sikerül még idén elvégezni a jövő évben torlódó munkák minél nagyobb részét.

KISS KÁROLY

AZ ÉG TITOKZATOS VÁNDORAI

Az üstökösök

Az üstökösöket, a világmindenség csavargóit a múltban sokan tették felelőssé minden rosszért, a háborúért, az özönvízért, a tűzvészért, pestisért és még sok mindenért. Pedig annál több a „gondjuk", mintsem az emberek bajaival törődni. Találkoznak a nagybolygókkal, a csillagokkal, a világmindenség törpéivel és óriásaival, s ezek mind ellenségük, amiket ki kell kerülni. Ezen „világmindenség-rosszak", akikre kígyót-békát ráki áltanak, egyszerű égitestek, amelyek a Nap körül keringenek, elnyúlt ellipszis vagy parabolikus pályán.

Az égbolton eleinte kis fényes pontként jelennek meg (aki nem csillagász, észre sem veszi), majd egyre nőnek, különböző alakokat vesznek fel. Nem minden üstökös látható szabad szemmel, nagyon kevés azoknak a száma, amelyet az ember távcső nélkül megfigyelhet.

Eleinte az üstökösöknek az alakja gömb, és csak amikor átlépik a Jupiter pályáját, kezdik kifejleszteni kómájukat (csóvájukat), amely a Mars pályáján már kifejlett és egyre tovább nő ahogy az égitest közeledik a Naphoz és mindig a Nappal ellentétes irányba mutat.

A csóvák száma nem állandó, ismerünk egy, két vagy ennél több csóvás üstököst. Így az 1858-ban megjelent Donati üstökösnek a csóvája egy körív volt, amelyre merőlegesen még két csóva illeszkedett. Egy kis fantáziával ezt szálló kolibrinek nézhették és nézték is, ezért egyesek a tűzmadarat, a világégést vélték felfedezni benne. Érdekességében ezen is túlített az 1744-ben megjelent Cheseaux üstökös, hat szerteágazó csóvával.

Hogy az üstökösök hogyan keletkeznek és miből vannak felépítve, azt még ma is vitatják az asztronómusok.

Az egyik feltogás szerint az üstökösök a naprendszer tagjai. Valahol nagyon távol — körülbelül egy fényévre, Ernst Opik észt csillagász szerint — a Naptól, ahol a hőmérséklet az abszolút 0° (—273,16 C°) körül van, nagyon lassan megfagyott gázok és gőzök keringenek hatalmas jégfelhő alakban. (E hatalmas jégfelhő körülbelül 100 milliárd jégdarabból állhat). Keringenek mindaddig, amíg egy külső erő meg nem bontja e monoton keringésüket. De a naprendszer, a világmindenség „sétaterén", nagy csillagok mellett is elhaladnak és ezek „kitütik" a Nap dinamikai egyensúlyából a jégdarabokat, amelyek hatalmas sebességgel megindulnak éppen a Nap felé. Ha útközben nem éri őket semmi baj, azaz nem ütköznek a külső bolygókba, s ha az óriásbolygó, a Jupiter vonzóereje nem robbantja őket széjjel, akkor a Nap közelébe érve felmelegednek s a gázok egy része elpárolog. Fényük a Nap visszavert fénye, a csóva pedig a felmelegedett gáztömeg, amely olyan ritka és könnyű, hogy még a fénysugár is „elnyomja". Ezért mutat a csóva mindig a Nappal ellentétes irányba.

PÁLFI FERENC

Az előzmények

Az üstökösöket a khaldeusok égitesteknek tartották, majd Seneca szögezte le, hogy ezeknek külön helyük van az égitestek között. Mégis Arisztotelész téves tanát hirdették a XVI. század közepéig, amely szerint a „csóvás csillagok" a Föld gázkitöréseiből valók.

Regiomontanus, majd Tycho Brache ekkortájt állapították meg, hogy az üstökösök a Holdnál távolabbi görbe pályán mozognak. Egy másik csillagász, Halley, az 1337 és 1698 között megjelent 24 üstökös pályáját számította ki, s észrevette hogy az 1682, 1607 és 1531 években észleltek pályája megegyezett. Ebből arra következtetett, hogy ugyanarról az időszakonként visszatérő üstökösről van szó, amelynek legközelebbi megjelenését 1758-ra jósolta. Miután számításai beváltak, a róla elnevezett, periodikusan visszatérő üstökösről pontosan megállapították, hogy 76,4 évenként tűnik fel újra.

A kínaiak által időszámításunk előtt 2316-ban először észlelt és feljegyzett üstökösök száma 1951-ig összesen 1650-re emelkedett. Ebben a számban benne vannak az időnként visszatérők is, külön-külön számolva minden megjelenésüket. Ezekből 400-at a távcső felfedezése (1609) előtt észleltek szabad szemmel, a többit már főleg távcsővel figyelték meg. Évenként ilyen felszerelésekkel átlag hat üstököst észlelnek, de csak körülbelül négyévenként jelenik meg egy távcső nélkül látható. A megfigyelt csóvás csillagok kétharmada új, egyharmada pedig visszatérő, periodikus. Pályájuk elliptikus vagy nagy ívű parabolikus, csak néhány — eddig 19-et figyeltek meg — pályája hiperbolikus. Ez utóbbiak eredetileg ellipszis alakú pályán haladtak, csak később, a bolygók vonzó-taszító hatására változtatták meg útirányukat.

A jelen pillanatban katalógusokban 43 periodikus üstököst tartanak számon. A legkisebb az Encke periódusa, ez 3,3 év. A nemzetközi közlönyökben az üstökösöket a felfedezés évszámával jelölik, majd ezt a latin abc egy-egy kisbetűje követi, a felfedezés sorrendjében. A nagyobb, szabad szemmel is látható üstökösöket felfedezőik nevéről is elnevezik.

Azt, hogy az asztronómusoknak ez az esztendő különlegesen érdekes megfigyelési lehetőségeket tartalmaz, az év elején megjelent csillagászati évkönyvek még nem jelezték. 1973 február utolsó napján

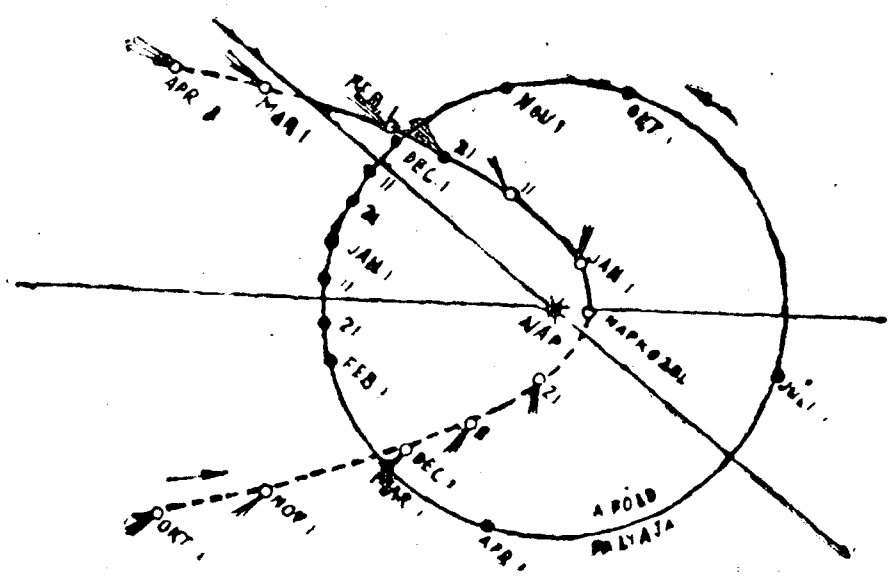

Az 1973 f Kohoutek üstökös útja a Nap közelében 1973 október 1 és 1974 április 1 között.

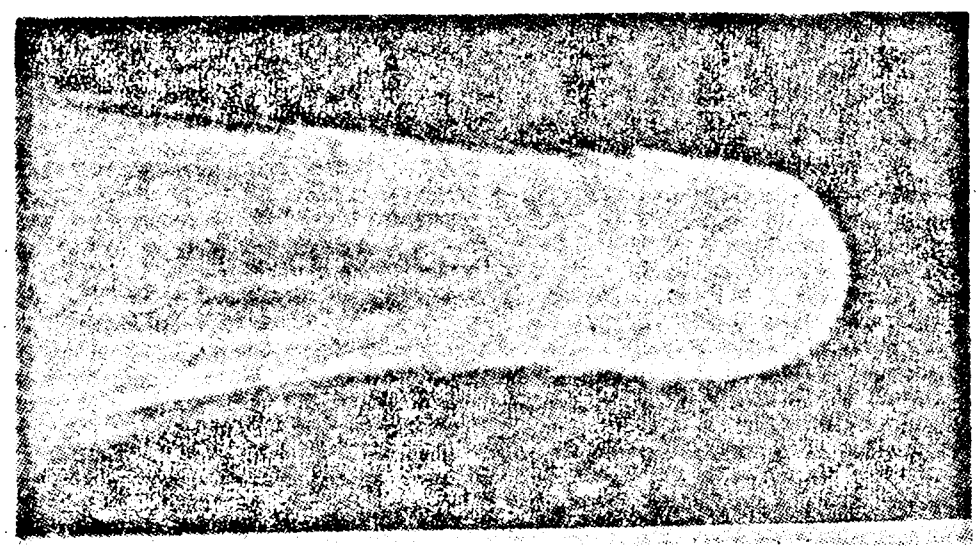

A híres Halley-féle üstökösről 1910 május 8-án készült felvétel.

Dr. Lubos Kohoutek

a Hamburg-Bergendorf-i csillagvizsgálóban felfedezte az idei ötödik, 1973 e jelzésű, szabad szemmel nem látható üstököst. Ezt akarta jobban megvizsgálni néhány éjszakával később egy 32-es Schmidt teleszkóppal, amikor felfedezett egy újabb, 1973 f jelzéssel katalogizált üstököst. A fényképek kidolgozása után az új üstököst egy, általa még január 18-án készített fényképen is megtalálták, de akkor nem tulajdonítottak ennek semmilyen jelentőséget. Az azóta eltelt idő alatti növekedéséből azonban matematikai úton azonnal megállapították, hogy egy, majd szabad szemmel is látható, rendkívül fényes üstökösről van szó, amelyet felfedezőjéről Kohoutek üstökösnek neveztek el. A téma fő szakértője, Brian G. Marsden „az évszázad üstökösének" nevezte, rendkívüli fényessége miatt. Ez utóbbiról elég annyit megjegyezni, hogy amikor a legfényesebb időszakában lesz (december 29-én), fényrendje —5,3 értékű lesz. Összehasonlítva más égitestekkel — a telihold —12, a legfényesebb csillag, az Esthajnalcsillag (Venus) —4, a Jupiter —2 fényrendű —, tehát az üstököst még a legfényesebb bolygóknál is jobban láthatjuk majd szabad szemmel, természetesen derült, felhőtlen idő esetén.

A Hidra, Szextáns, Oroszlán, Szűz, Mérleg, Nyilas, Vízöntő, Halak és a Bakk csillagképeken áthaladó Kohoutek üstökös december 29-én lesz legközelebb (21,4 millió kilométerre) a Naphoz, a Földet pedig 1974 január 13-án közelíti meg a legjobban (121,5 millió kilométerre), a naphoz azonban még ekkor is közelebb lesz, mint a Földhöz.

Az égi vándor megfigyelése

hatalmas apparátust igényel. A felfedezéstől november második feléig szabad szemmel az üstökös nem volt látható. November vége és december közepe között esetleg hajnalban, közvetlenül napfelkelte előtt a délkeleti láthatáron — nem egykönnyen — megfigyelhető lesz. Ez a lehetőség azért bizonytalan, mert az üstökös fénye változó, előre egészen pontosan nem lehet meghatározni. December 25-e és január 2-a között talán nappal is megfigyelhető lesz a Nap közelében, először nyugatra, majd északkeletre központi égitestünktől, ha elég fényes lesz ahhoz, hogy a napfény ellenére látható legyen, vagy ha egy jóindulatú felhő éppen úgy takarja el a Napot, hogy az üstököst azért láthassuk. Mivel ennek bekövetkezése rendkívül bizonytalan, csak kicsi a valószínűsége annak, hogy a Kohoutek üstököst még ebben az évben szabad szemmel, nappal észrevehessük.

December utolsó és január első két napjában az üstökös annyira közel lesz a Naphoz, hogy szabad szemmel nem lehet majd megfigyelni. Január harmadikától azonban az esti égen, nyugaton, a Nap eltűnése után közvetlenül látható lesz. Egyik napról a másikra mind fényesebben ragyog majd számunkra, egészen január 13-ig — amikor földközelbe kerül —, majd fényessége egyre csökken, amint egyre jobban távolodik tőlünk, s februárban már csak műszerekkel követhetjük útját. Március elején pedig teljesen kikerül abból a körből, ahol még műszerekkel is nyomon követhető. A Kohoutek (tudományos nevén 1973 f) üstökös is periodikusan visszatérő, ez az időszak azonban igen nagy és ezért csak mintegy tízezer év múlva tűnik majd fel újra, ha addig nem éri valamilyen kozmikus katasztrófa.

Azért, hogy a tudósok az esetleges felhők miatti megfigyelési korlátokat elkerüljék, az amerikai űrhajózási hivatal, a NASA kidolgozta a „Kohoutek-programot". Ez tulajdonképpen az Apollo-program átalakításából született Skylab-program módosított változata, amely szerint a megfigyelések nagy részét a Skylab űrlaboratórium harmadik legénysége végzi. A Gerald Carr, William Pogue és Edward Gibson által alkotott legénység tudományos megfigyelései révén remélhetőleg sikerül majd film- és fényképfelvételeket készíteni. Mind a közelség, mind a zavaró légköri jelenségek kiküszöbölése révén a Skylab olyan értesüléseket szerezhet az üstökös fényességéről, a csóva irányáról, helyéről, egyéb tulajdonságairól, amilyenekre eddig egyetlen üstökös megfigyelésénél sem volt lehetőség.

Két, gyakran felmerülő kérdés zavarja még a laikusokat, amelyekre azonban a tudomány már régen válaszolt. Az első az, hogy mi történne, ha egy ilyen üstökös összeütközne a Földdel? Ezt az esetet úgyszólván lehetetlenségnek kell tartanunk, mivel a valószínűségszámítás szerint ilyen összeütközésre 80 millió évben egyszer kerülhet sor. A Kohoutek üstökös pályájának síkja azonban nem esik egybe a Föld pályájának síkjával, így az összeütközés lehetősége még inkább elenyésző. Arra már volt példa azonban, hogy egy üstökös csóvája seperte a Föld felszínét s ez csupán meteoreső formájában jelentkezett. Azonban sem az érintett körzetben lakó embereken, sem az állat- és növényvilágon nem volt észlelhető semmilyen változás vagy az egészségre gyakorolt káros hatás. Amikor a Halley üstökös csóvája seperte a Földet, a máskor is, főleg augusztusban megfigyelhető finom meteorpor-hullás vált csak erősebbé. Az üstökös csóvájában előforduló mérges gázok koncentrációja olyan kicsi, hogy nem tudnak behatolni a sokkal sűrűbb légkörbe, így tehát a levegő szennyeződésének veszélye sem áll fenn.

Az elmúlt évszázadok és évezredek során sok babona fűződött az üstökösök megjelenéséhez. A legismertebb változat szerint egy felbukkanó üstökös háborút jelent. Mindenki tudja azonban, hogy sajnos, az utóbbi négy évezredben sokkal több háború volt a világon, mint ahány üstökös megjelent!

Így az ég titokzatos vándorát ma már — hála a tudomány mindent bevilágító fényének — nem félelemmel, hanem indokolt érdeklődéssel várják világszerte, mert megfigyelése újabb lehetőséget ad a természet pontosabb megismeréséhez.

MATEKOVITS MIHÁLY

Patrónusok és patronáltak

Iskolamühely — 1973-74

Utaltunk már arra, hogy az iskolamühelyek egyik legfontosabb problémája jelenleg az iskolák és gyárak, vállalatok — tehát a patronálók közötti jó együttmüködés. A tanulók gyakorlati képzése — az RKP KB júniusi plenárisa határozatának értelmében — nagyon pontosan meghatározott célt követ: mégpedig azt, hogy elsajátíttasson a tizosztályos általános iskola és a liceum végzősével egy szakmát. Olyan mesterséget, melynek gyakorlására a végzősnek lehetősége, a patronálónak szüksége van. Az érdek tehát kétoldalú és mindkét fél számára előnyös, ha a gyakorlati képzést közös erőfeszítéssel, a legjobb feltételek között oldják meg.

Megyénkben 264 iskolamühely létezik, 61 líceumokban, 203 általános iskolákban. A legnagyobb a lakatosmühelyek (67), asztalosmühelyek (78), varrodák (56) aránya. Igen kevés azonban a komplexebb mesterségek elsajátítására specializálódott mühelyek (fémforgácsolás, elektrotechnika, finommechanika) száma. Több mint 3,1 millió lejt tesz ki a felszerelés értéke, s a termelés értéke is jelentős. Ez két év alatt kétségtelenül szép megvalósítás, de messze áll még attól, amit pártunk vezetősége ezen a téren célul tüzött ki, nem kevésbé a helyi lehetőségek teljes kihasználásától.

Ezt hangsülyozta a megyei pártbizottság titkárságának égisze alatt a hónap elején lezajlott munkamegbeszélés. A részvevő iskolaigazgatók és a patronáló vállalatok vezetői megvitatták az iskolák és üzdasági egységek együttmüködésének fontosabb vonatkozásait. Kiderült: az iskolák többsége nagyobb, hatékonyabb támogatást vár a patronáló vállalattól, a szükséges nyersanyag beszerzésétől a gépi felszerelés biztosításáig. Egyes vállalatok nem elég fogékonyak a kérdések iránt, mások egyetlen iskolát sem patronálnak, holott a közeljövőben is munkaerőre van szükségük. Nagy lehetőségek vannak még a tanulók (főleg lányok) foglalkoztatására a Textilgyárban, a Vörös Trikóban, Libertateaban, Készruhagyárban. Az igazsághoz azonban hozzátartozik az is, hogy az iskolák vezetősége sem tett meg mindent az együttmüködés zavartalansága érdekében.

Igen értékes útmutatások hangzottak el a megyei pártbizottság titkársága részéről a tanácskozáson. Kiemelünk közülük néhányat, amelyekkel a továbbiakban foglalkozunk majd:

— A IX—X. osztályosok, illetve a III—IV. évesek termelési gyakorlatát a patronáló vállalatokban kell megszervezni, amelyek ebből a célból iskolamühelyt létesítenek;

— Pontosan meg kell határozni a vállalat számára az iskolamühelyekben elkészítendő termékek skáláját, legyártásukhoz a vállalat teljes támogatását kell biztosítani.

— Meg kell állapítani az iskolamühely legfontosabb felszereléseinek jegyzékét (jelenlegi és távlati szükségleteknek megfelelően), ezek biztosítása elsősorban önfelszerelés keretében történik.

— A KISZ-szervezetek támogatást nyújtanak az iskolamühelyek további felszereléséhez.

A vesztes mosolya

Beudean Valeria, ez a nagyon rokonszenves lány mosolyog, a szeme éppenséggel nevet. Túl van az első sokkon. Ha november 17-én este találkozunk, biztosan nem lett volna nevethetnékje. Alighanem úgy érezte magát, mint a dédelgetett csatár, aki tétre menő mérkőzésen üres kapuba nem rúgja be a győzelmet jelentő gólt.

Mondja is: erősen sírhatnékja volt. Hisz nemcsak önmagát képviselte a szövőlányok versenyének temesvári döntőjén. A vállalatnál nem csináltak titkot abból, hogy sikeres szerepléséhez nagy reményeket fűznek. A gyár egyik mérnöke foglalkozott elméleti felkészítésével. A nagy hagyományú textilgyár, a megye megérdemelte volna az első három hely valamelyikét. S mi tagadás, a riporternek is hálásabb feladat lenne, mondjuk, az ország legjobb fiatal szövőnőjéről írni.

A dolgok állásán változtatni most már persze nem lehet. Pedig milyen szépen alakultak a dolgok az írásbeli vizsgán! Valerica második lett, s ha a szóbelin a második kérdésre adott válaszába nem csúszik hiba... éppen az itt vesztett 15 pont hiányzott a helyezéshez.

Így azonban „mindössze" az 5. lett az országban, a legelső nem díjazott.

Tény azonban, így is ő maradt az 1973-as év legjobb fiatal szövőnője a megyében. S annyi ügyes lány között feltétlenül sokat jelent legelsőnek lenni. S még inkább nagy szó, ha tekintetbe vesszük, hogy Valerica háta mögött csupán egy év és néhány hónap tapasztalata áll.

— Milyen hatással volt munkatársnőire a vállalati szakasz megnyerésének híre? Adták-e valamilyen jelét az érdeklődésnek?

— A vállalati döntő idején elcseréltem a váltást és ez persze sokaknak feltűnt. Nem tudom különben, észrevették volna-e az idősebb kolléganők? A fiatalok biztosan, hisz a verseny tömegszakaszán ők is indultak. Mindenesetre a részlegen jobban megismertek, s számomra, aki messze vidékről kerültem ide, ez sokat jelent.

Valahonnan Beszterce-Naszód megyéből jött az aradi textiliskolába, ahol végig a legkiválóbb tanulók közé tartozott. Utolsóéves korában a textiliskolások országos versenyén ő képviselte Aradot. Megszerette a várost, a gyárat, mesterségét, s a szövőgép mellett, munkába állása után bebizonyította: nemcsak elméletben sajátította el a szakmát. A tervtúlteljesítést jelző mutatók rendszeresen felülkúsztak a száz százalékon, egészen 109-ig. Valerica saját bőrén érezte, mit jelent az elméleti tudás. (S az országos döntőre való készülés közben — amikor nemcsak feleleventette a szakiskolás anyagot, de számos olyan dolgot is hozzátanult, amit eddig nem tudott — még inkább érzi a tudás hatalmát.)

Édesanyja, akit a döntő előtti napokban látogatott meg, azt kérdezte: még mindig nem volt elég a tanulásból? Alapjában véve azonban büszke a lányára, aki eddig is sokkal többet tanult, mint szülei együttvéve. S a tanulás még legalább három évig tart. Valerica másodéves az esti líceumban. Váltásban dolgozik, váltásban jár iskolába. Ráadásul albérletben lakik, az otthoni munkát is vállalni kell, részlege KISZ-szervezetében is komoly megbízatást kapott. Nem panaszkodhat az unatkozásra, a kevés elfoglaltságra. Sőt, éppen emiatt jutott kevesebb idő a szakmai ismeretek bővítésére ezért következhetett be az a november 17-i, majdnem sírással végződött este.

Mosolyog, de mosolyába egy kis fájdalom is vegyül. Csendesen, de határozottan szólal meg: Jövőre nem hagyom magam! Idejében hozzálátok a tanuláshoz, mert úgy láttam, hogy igenis lenne helye egy aradi szövőlánynak is az ország három legjobbja között.

Jövő ősszel, a verseny után, szeretnénk ezt biztosan tudni!

Szövőnők, fonónők, varrónők százai vettek részt az országos szakmai versenyek tömegszakaszain. Felvételünkön egyikük — Gavra Eva KISZ-tag, a Textilgyár 1-es részlegének gyűrüs fonodájából.

Az oldalt
JÁMBOR GYULA
szerkesztette

Kincskereső pionírok

A Dorobánci Általános Iskola irodalmi körének tagjai folytatják a környező falvakban a román nyelvű népdalok, mesék, közmondások, szólások, tájszavak gyüjtését. Eddig több mint 50 népi alkotást és Iratos község teljes névanyagát írtuk össze.

Szívesen gyüjtünk majd folklórt Kürtös városban, Mácsán és Szentmártonon is. Érezzük, hogy hasznunkra vannak ezek a tanulmányi kirándulások.

A csoportos gyüjtésen 24 pionír vett részt. Mindannyian lelkesen várjuk a kétnetenként sorra kerülő kirándulásokat. Igyekszünk pontosan feljegyezni a szövegeket, a szavakat és a közlőkre vonatkozó adatokat. Megbízható munkájukkal kitüntek Blaskó Erzsébet, Sarusi Etelka, Baráth Borbála, Gyékény Matild és Gáll Béla.

GÁI ANTAL VI. A oszt. tanuló

Jegyzetek — Jegyzetek — Jegyzetek — Jegyzetek — Jegyzetek

Egy panasz nyomában

Két lány és egy fiatalasszony állított be a napokban a megyei KISZ-bizottság egyik titkárához. Sok fiatal fordul meg itt, sokan gondjaikkal érkeznek, és soha nem távoznak üres igéretekkel.

Ezúttal is leírtt mindhármójuk kisírt szeméről, hogy valami baj van. Valóban, az egymás szavába vágva elmondott panaszáradatból sikerült a lényeget kihámozni: vállalatuknál igazságtalanság érte őket.

A megyei KISZ-bizottság titkára és az éppen jelenlévő újságíró feljegyzi az adatokat és elindul tisztázni az esetet. Bekopog a vállalat vezetőségéhez, kimutatásokat nézeget, felkeresi a panaszosok munkahelyét, mesterét — egyszóval végére jár a dolognak, nem keveset fordítva a maguk és mások idejéből az ügy felgöngyölítésére. Hogy végül kiderítse: a panaszosokat nem érte igazságtalanság. Csakhogy ők hárman ezt nem tudhatták, mert valamilyen rosszul értelmezett érdekből az illetékesek titkolóztak előttük.

Az ügy minden közbelépés nélkül is megnyugtatóan, mindenki megelégedésére lezárulhatott volna. Az eset azonban egy nyugtalanító kérdést hagyott nyitva. Az emberrel való foglalkozás, a gondoskodás egyik vonatkozásában éppen a dolgozók — köztük a fiatalok — bevonását is jelenti a legfontosabb termelési problémák megoldásába. És ehhez hozzátartozik az esetleg felmerülő nehézségek tisztázása, kiküszöbölésükben a dolgozók tudatos segítségének igénybevétele.

Szerintünk a vállalatnál éppen ezt mulasztották el. És bebizonyosodott: maguknak, a vállalatnak, a termelésnek ártottak vele.

Valami még sincs rendjén

Hangos vita tanúja voltam az autóbuszmegállónál. Nem lehetett oda nem figyelni. A „Balázs bátyám"-nak titulált középkorú férfi és egy hosszú hajú fiatalember, a trapéznadrágos, tagbaszakadt Karcsi „gyerek" között dúlt a szócsata.

— Ugye, négyig van látogatás? — kérdezte aztán a nagybácsi.

— Van még időnk!

— Nézd, Karcsi, én elhiszem, hogy anyádnak nincs mindenben igaza. Van, amit eltúloz. De te azt sem akarod megérteni, amiben teljesen neki van igaza.

— Megérteni! Mindig csak megérteni! Az idegeskedését. Állandóan ideges.

— Főleg te adsz okot rá... Egymagának kellett fölnevelnie téged. Éjjel-nappal melletted volt. De mostanság inkább csak akkor láthat, amikor a markodat tartod. Nem csoda, ha olykor ideges: mind többet követelsz a nyugdíjából, mert fél éve, hogy munkahelyed felé sem néztél! Mondd, te „gyerek", kinek jó ez?! És ezt érdemli tőled édesanyád?

— Nem kell ilyesmiért mindjárt kiborulni. Ami kevés pénzt kaptam, kellett szórakozásra. Ezért a semmiségért igazán nem kellett volna, hogy pofon üssön!

— Nem kellett volna? De visszaütnöd kellett? Kórházba juttatnod kellett? Hát ember vagy te?!

— Nem akartam én annyira...

— Édesanyádra emelted kezed!... Tudod is te, mit szenvedett érted! Legszívesebben én is lekennék egy olyat, hogy magad is a kórházban kössz ki.

— Oké. El van rendezve.

Tehát minden rendben?!! Ha egy pofonnal többet kapott ez a fiú, ezzel már megváltozott az egész gondolkodása, magatartása is?...

DARÁZS JÓZSEF levelező

1973. november 23.,
Péntek

Napkelte 7.22, napnyugta 16.42 órakor. Az évből eltelt 327 nap, hátra van még 38.

Kinek a javát szolgálja?

Az Ardealului és a Moga utcákban még szeptember végén megkezdték a vízvezetékhez szükséges ásási munkálatokat. Az úttest egyik fele járhatatlanná vált. Ezért is vezették be ismét a 23-as autóbuszok egyirányú forgalmát. Alig szoktak hozzá az utasok ehhez, most újabb meglepetésről gondoskodott a szállítási vállalat. Mentségükre szolgáljon: nem saját újítószándékuk érvényre juttatásaként, hanem azért, mivel a Közüzemek — az ásást, vezetékszerelést végzők — kész tények elé állították a szállítási vállalatot, közölték, hogy november 22-től, a munkálatok miatt, leállítják a forgalmat. Ajánlották, az utasok érdekeire hivatkozva, hogy a Mogaval párhuzamos Vişinului utcában bonyolítsák le a közúti járművek a forgalmat, ugyanis az utca végén, az Ardealului utcán folytathatják útjukat a város központja felé. Lényeges változás tehát nincs is, csupán egy utcával került beljebb a forgalom.

Igen ám, de az utca sarkán lévő villanyoszlop és az úttest másik oldalán lévő árkok miatt a 70—80, olykor még ennél is több utassal teli autóbuszok nem képesek bekanyarodni a szűk helyen. A forgalom nem állhat le. Egy harmadik megoldást kell találni: a Mogaból a Războieni, majd a Crasna (a blokkok háta mögött) és az Egalității utcán közlekedjenek a buszok. A szállítási vállalat ezt a megoldást találta a legcélszerűbbnek.

Megoldásnak ugyan megoldás, éppen csak az a szépséghibája, hogy gyaloglásra kényszerített sok fűtőházi dolgozót. Az iskolába, óvodába tartó kisgyerekek szempontjából sem tűnik a legjobbnak, hiszen a két új megálló annyira távol esik az iskolától, hogy a gyermekek inkább gyalog járnak. A hideg, fagyos idő beköszöntésével talán nem is olyan célszerű az intézkedés.

Van másik szépséghibája is: a sáros időben vontatóról is kell majd gondoskodni, mivel a terelő útvonal többnyire vendégmaraszta ló „aszfalttal" fogadja a járműveket. A végére hagytuk az alábbi szerény megjegyzést: a bevételek szempontjából mellékes az ilyenformán be nem inkasszált összeg?

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Központ jelenti: a mai napon viszonylag szép idő várható. Változó mennyiségű felhőzet, eső nélkül. Gyenge, változó irányú szél. A hőmérséklet állandósul. Éjjel mínusz 7 és mínusz 2, napközben pedig 5 és 10 fok között változik.

Tájékoztató

Szerkeszti
CZAKÓ MARGIT

Moneasa, a központi pavilon. (JIREGHIE VIRGIL felvétele)

Mért?

Mért állt a Ghiba Birta utca 24. számú ház előtt az elmúlt hét csütörtökétől a 31 AR 1486-os rendszámú, zúzott kővel teli billenőkocsi e hét szerdájáig? Az említett napon a járműnek feltételezhetően eltörött a tengelye a kocsiútnak majdnem a közepén. Azóta, majd egy hétig ott vesztegelt, senki sem törődött vele, akadályozta a közúti forgalmat, vezetőülkéjének ajtaját gyerekek (és felnőttek!) nyitogatták.

Úgy tűnt, az autó sofőrje, de még inkább a tulajdonos (még nem sikerült kideríttenünk, melyik aradi vállalat) teljesen megfeledkezett róla. Szerdán végre eszükbe jutott s a legkönnyebb megoldáshoz folyamodtak. A követ a kocsiútra szórták s az autót elvontatták. A forgalmi akadály tehát megmaradt.

Mindenesetre nagyon gazdag vállalat lehet az, amely egy szállítóeszközt egy hétig nem használ, nem is törődik sorsával. Bizonyára nem hallottak a takarékosságról, a szállítóeszközök gazdaságos felhasználásáról!

—b—

Tanügyi káderek figyelmébe!

A Népi Egyetem és a Pedagógusok Háza ezúton is felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy mindazon tanügyi káderek számára, akik jelentkezni akarnak a II. fokozati vizsgán, megnyílik az előkészítő tanfolyam. A tanfolyam előadásainak tematikáját a Nevelés- és Oktatásügyi Minisztérium programja alapján állítják össze.

Bővebb felvilágosítást nyújtanak a Népi Egyetem székhelyén (Köztársaság útja 78. szám, I. emelet), vagy a 167-13-as telefonon.

A tűzoltók barátai

Megyénk valamennyi iskolájában újrakezdték tevékenységüket a Tűzoltók Barátai pionír szakkörök. A felkészítési programba ilyen témát iktattak be: ellenőrzés a lakásokban, a gazdaságokban a tűzesetek megelőzése érdekében. Az akciót a helyi tűzoltóalakulattal együtt végzik.

Igen érdekes tevékenységről számolhat be a lippai szakkör, ahol az Aki tud, nyer versenyen a tűzvédelmi kérdések alapos ismeretéről tettek tanúbizonyságot a gyerekek. A legjobban Minzatu Teodor VIII., Toffer Ferenc, Ungureanu Ioan, Andraş Costel VII., Momir Petrică VI. és Popavid Dorin V. osztályos pionírok készültek fel.

Vacsora-különlegességek

A Konyhaművészeti Hónap rendezvényeinek sorában, holnap este disznótoros vacsorára hívják a vendégeket a Mureşul vendéglőbe, halvacsorát készítenek az Autoservire falatozóban, a román és magyar konyha sajátos ételeiből készült vacsorát kínálnak a Perla Mureşuluibaa.

Öt perc kikapcsolódás

Vízszintes: 1. Indíték. 3. Híres olasz utazó, 1298-ban írott útleírását Könyv a világ sokféleségéről címen emlegetik. 7. Nagy ellentéte. 9. Esztétikus. 10. Betűk rendje. 12. Ebből a városból indult el 1271-ben a vízszintes 3 alatti utazó Nicollo és Matteo ...-val együtt (most Acca). 14. Rangjelzés. 15. Ezen a napon. 16. 1909-ben a Tolmacsev vezette expedíció érintette ezt a folyót is (a Jana vízrendszeréhez tartozik, Szibéria). 19. Ritka női név. 20. Mungo Park 1805-ben vezetett expedíciót, ennél a foknál szálltak partra, innen eveztek be a Gambia folyóra. 23. Érzékszerv. 25. Kiejtett mássalhangzó.

Függőleges: 1. Azonos a vízszintes 1-gyel. 2. Az Aleuta-szigetekhez tartozó szigetet. 4. Régi római aprópénz. 5. Kevert réz. 6. Skálahang. 8. Nem kevés. 11. Rodostóban van. 12. Vicente Pinzon spanyol tengerész fedezte fel ezt a folyót, a Föld legbővizűbb óriásfolyamát. Édes-tengernek nevezte (tárgyesetben). 13. Nemzetközi Olimpiai Bizottság. 14. ... fok az Antarktiszon. 17. Földdel kapcsolatos idegen kifejezések előtagja. 18. Becézett Ilona. 21. Udvarias megszólítás. 22. Albán cigarettafélesség. 24. Azonos mássalhangzók.

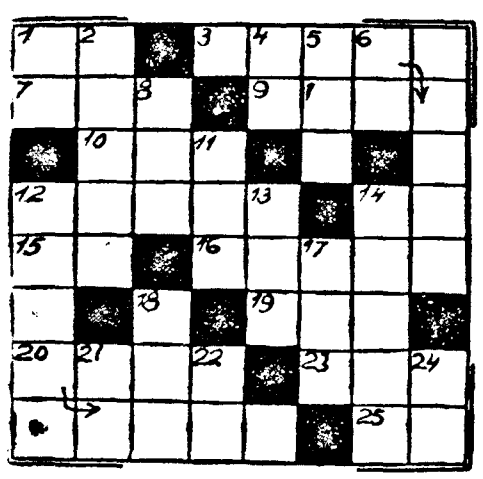

A Népi Egyetemen tudtuk meg,

hogy decemberben megkezdődik a gyorsolvasási tanfolyam, melynek időtartama 3 hónap. Bővebb felvilágosítást a beiratkozással kapcsolatban a Népi Egyetem székhelyén nyújtanak az érdeklődőknek.

Gyorsjáratú autóbuszok

A Refacerea, Libertatea gyár, a Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Gépgyár dolgozói régen kérték a szállítási vállalatot, hogy kedvezően oldja meg számukra a munkások szállítását. A héten végre sikerült megoldást találni. Eszerint három gyorsjáratú autóbuszt bocsátanak az említett üzemek dolgozóinak rendelkezésére, amelyek megállás nélkül teszik meg az utat az említett munkahelyekig. Indulás az Avram Iancu térről. A Libertatea dolgozóit reggel 5.45-kor viszi az első járat, 6-kor ismét a központból indul a második, 6.30-kor a másik két üzem dolgozóit szállítja a három autóbusz. Délután 14.20-kor indul az Avram Iancu térről a Libertatea délutános dolgozóival, onnan az első műszakbelieket a központba szállítja, majd visszaindul a Refacerea és a Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Gépgyár dolgozóiért.

Az V. megyei fotóművészeti kiállítás

Az Arad Megyei Szocialista Művelődési és Nevelési Bizottság rendezésében nyílik meg az Aradi Fotoklub V. megyei fényképészeti kiállítása. A hivatalos megnyitót november 25-én, 11 órakor tartják a Fórum teremben (Vasile Alecsandri utca 1. szám).

● MŰSORKALAUZ ● MŰSORKALAUZ ● MŰSORKALAUZ ● MŰSORKALAUZ ● MŰSOR ●

Filmek

DACIA: Nyílt kártyákkal (am) (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.30). STUDIO: Fekete szakáll szelleme (am) (10, 12, 14, 16, 18, 20). MUREŞUL: Elfújta a szél (am) (10, 15, 19). IFJÚSÁGI: Ciprian Porumbescu (r) (11, 14, 17, 19.45). PROGRESUL (Újarad): Cowboy (am) (15, 17, 19). SOLIDARITATEA (Gáj): Tecumseh (NDK) (17, 19). CFR (Grădiște): A francia közvetítő (am) (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Az az átkozott macska (am). INEU: Simon Templar közbelép (a). CHIŞINEU CRIŞ: Az állatok világa (r). Üvöltő szelek (a). NAGYLAK: Veronica (r). A szórakozott (fr). KÜRTÖS: Ember a vadonban (am). PANKOTA: A nagy szökés (am). SEBES: Tanár úrnak, szeretettel (a). SZENTANNA: Amikor a legendák meghalnak (am). PÉCSKA: Siettessétek a napnyugtát (am). ŞIRIA: Út nyugat felé (am). VINGA: Tengeri farkas. A bosszú (r). BUTTYIN: Nagy Alfréd (a).

Televízió

9.00 Francia nyelvtanfolyam (69. lecke ismétlése). 9.30 Orosz nyelvtanfolyam (67. lecke ismétlése). 10.00 Telex. 10.05 Teleobjektiv. 10.30 A hangosfilm története. 12.05 Híradó. 16.00—17.00 TV-iskola. 17.30 Angol nyelvtanfolyam (67. lecke). 18.00 Telex. 18.05 Lottó-húzás. 18.15 Ismerjük meg törvényeinket. 18.30 A munkavédelemről. 18.50 A TV gazdasági szemléje. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 A hét dala. 20.05 Közelképben Ion Coman. 20.30 Koreográfia. 20.45 Aknaharc — a Kínai NK játékfilmje. TV-premier. 22.05 Anca Agemolu énekel. 22.20 24 óra.

Színház

SZOMBATON, november 24-én délután fél 4 és este fél 8 órakor: De două ori Caragiale (J bérlet, UJCM)

VASÁRNAP, november 25-én délután fél 4 és este fél 8 órakor: De două ori Caragiale (K bérlet, Villanygyár, IAMMBA, Vegyipari Kombinát, Vágóhíd)

STÚDIÓ 197

PÉNTEKEN, november 23-án este fél 8 órakor: Cinci leşinuri

SZOMBATON, november 24-én este fél 8 órakor: Cinci leşinuri

VASÁRNAP, november 25-én este fél 8 órakor: Cinci leşinuri

Felkérik azokat a bérlettulajdonosokat, akik a fenti előadást meg óhajtják tekinteni, tartassanak fenn idejében helyet a jegyügynökségnél.

Bábszínház

VASÁRNAP, november 25-én délelőtt fél 11 órakor: Capra cu trei iezi.

Hangverseny

PÉNTEKEN, november 23-án 20.00 órakor az Aradi Állami Filharmónia kamarazene-hangversenye. Műsoron: D. Popovici- és Beethoven-művek.

Közreműködnek: Krzyzanowski Ágnes zongora, Câmpan-Fátyol István hegedű, Darida László mélyhegedű, Friedmann Péter gordonka, Gheorghe Mureşanu fuvola, Kelemen András oboa, Ioan Tinge klarinét, Horia Pava fagott és Krzyzanowski Tádé kürt.

A román—lengyel gazdasági kormányközi bizottság ülésszaka

VARSÓ. — Gh. Ciobanu, az Agerpres tudósítója közli:

Lengyelország Minisztertanácsánál megkezdte munkálatait a román—lengyel gazdasági együttműködési kormányközi bizottság 9. ülésszaka. A román delegációt Fazekas János, a Minisztertanács alelnöke, a bizottság román elnöke, a lengyel delegációt pedig Jozef Tejchma, a Lengyel NK Minisztertanácsának alelnöke, a bizottság lengyel elnöke vezeti.

A napirendnek megfelelően a felek megvizsgálják a bizottság 8. ülésszaka óta kibontakozott gazdasági együttműködést, a termelésben való együttműködést és szakosítást, a kereskedelmi cserék lebonyolításának módját és e cserék további fejlesztését célzó intézkedéseket, a román—lengyel műszaki-tudományos együttműködési bizottság tevékenységét, valamint a Románia és Lengyelország 1976 és 1990 közötti gazdaságfejlesztési tervének koordinálásáról folyó tanácskozások stádiumát.

Folytatások az I. oldalról

A traktorok ésszerű üzemeltetésével...

az üzemanyaggal való takarékoskodásra vonatkozó feladatokat. A napokban megjelent rendelet előírásaival ezt kiegészítjük.

— Önöknél a költség hány százalékát képezi az üzemanyag?

— Mintegy 12 százalékát.

— A trösztnél összesített adatok mit mutatnak?

— Az év első három negyedében, sajnos, mintegy 193 tonna nyersolajjal fogyasztottunk többet az előirányzatnál.

— Ennek okai?

— Szubjektívek és objektívek.

— Espedig?

— Objektív okok, hogy nehéz, száraz volt a nyár, az ősz és a gépek nagyobb megterhelés alá estek. Megtörtént, hogy y ekét két traktor is vontatott, 2—3 tarcsázás helyett hatot-hetet, sőt, nyolcat is végeztünk. A szubjektív tényezők: a hibás gépek, a nem megfelelő tankolás, a gépesítő felelőtlensége.

— Mit szándékoznak tenni a pazarlás meggátlása érdekében?

— Megpróbálom pontokban összefoglalni: a traktorok kapacitásának maximális kihasználása végett több gépet kapcsolunk össze, például ekét boronával, vetőgépet hengerrel; minden szállító traktor két utánfutót vontat; a javítások minősége; a gépállomások szakosítása; jó szerszámok; a munkahelyen történő tankolás; az üresjáratok kiküszöbölése.

— Terepjárás közben több olyan traktort találtunk, amelyeknek rossz az akkumulátora és nem biztosítják az előgyújtást.

— Ez valóban így van. A gépesítő állomások vezetőinek feladata ellenőrizni, miként működnek a traktorok. Néhány egységet kivéve, az erőgépek jól el vannak látva. Érthetetlen, hogy mégis sok traktoron rossz az akkumulátor.

— Említette az üresjáratokat, mit tesznek ezek kiküszöbölésére?

— Az elmúlt évekhez viszonyítva az idén jelentősen csökkent az üresjárat. Ezeket úgy próbáljuk teljesen kiküszöbölni, hogy a traktorok éjszakára is kint maradnak a szántóföldeken.

— De a gépeket nem hagyhatják őrizet nélkül.

— Nem is maradnak. A termelőszövetkezeteknek biztosítaniuk kell az őrzést.

— A munkahelyen történő tankoláshoz rendelkeznek-e elegendő szállítóeszközzel?

— Igen. Minden alegységnél található üzemanyagot szállító ciszterna. Ez azonban megköveteli, hogy a traktorok csoportosan dolgozzanak.

— Főmérnök elvtárs, tudna néhány pazarló egységet említeni?

— Sajnos, igen. Miske, Ternova, Sînlean, Gyorok, Soborsin, Vinga, Fenlak. Ezeknél az egységeknél nem csepegett, folyt az üzemanyag. De a hozott intézkedések bezárják még a csöpögő csapokat is. Szilárd elhatározásunk, hogy maradéktalanul eleget tegyünk a ránk háruló feladatoknak. Jó munkával, kevesebb üzemanyaggal nagyobb hozamokat akarunk biztosítani.

A pártszervezet érettségének mércéje

Azt hisszük, kommentár aligha szükséges. Tény, hogy az illető pártszervezet nevelő tevékenysége nem minősíthető eredményesnek. Önként adódik a kérdés: mit tettek a kommunisták, a szakszervezet, a KISZ a szocialista etika szabályait megsértők erkölcsi neveléséért? Hányszor beszélgettek el velük, hogyan éltek a szemléltető agitáció közvéleményt alakító, közvetlenül ráható lehetőségével?

Természetesen a pártsajtónak is feladata az állásfoglalás, a lógósok, selejtgyártók bírálata. De a pártszervezet mozgósító, egyéniségformáló szerepe, felelőssége nem ruházható át, ez elsősorban belső ügy.

A pártmunka eszköztárának szüntelen gazdagítása épp olyan fontos feladat, mint a termelési kérdések megoldása. Sőt, e gondolatot továbbfejlesztve: elválaszthatatlan az időszerű problémáktól. Az ideológiai munka elhanyagolása végeredményben termelési kiesést, lemaradást, silány minőséget eredményez.

Nicolae Ceauşescu elvtárs nyomatékkal hívja fel a figyelmet a formalizmus elleni harcra, a nevelő munka javítására, a kritika és önkritika bátor használatára. Nos, mindez a munkastílus kérdése is, hiszen a bírálati és önbírálati szellem az a lendítő erő, amely önmagunk felülmúlására késztet és amely végeredményben a pártszervezet érettségének kritériuma; módszer a valóság őszinte feltárására és egyben biztosítéka a haladásnak.

Ezért is hangsúlyozzuk a beszámoló közgyűlések jelszavát: a pártmunka sajátos eszközeivel a termelési eredményekért!

A most folyó beszámoló közgyűlések kiváló alkalmat nyújtanak a sürgető gazdasági feladatokat szolgáló munkastílus pártos elemzésére és továbbfejlesztésére. Annak a kérdésnek a vizsgálatára, mit tettek a pártszervezetek az eddigi közgyűléseken elhangzott javaslatok, az intézkedési tervbe foglalt feladatok gyakorlati megvalósításáért. És örömmel állapíthatjuk meg, e kérdések, a pártszervezetek nagy többségében, nem maradtak meg a papírok, a kimutatások szintjén, hanem az egész munkaközösség tevékenységének katalizátorává váltak. Az Esztergapadgyár öntödéjének kommunistái például számos értékes, a termelési folyamat korszerűsítését célzó javaslatot foglaltak intézkedési tervükbe. Ezek java része — a szállítószalag sebességének növelése, elevátorral történő adagolás stb. — már alkalmazást nyert. De a példákat még közelebb hozhatnánk a mához, hiszen elhangzott olyan javaslat is, amely szervezési kérdést érintett s amelynek konkretizálása a legnagyobb operativitást követelte meg. Elég itt utalnunk az energiagazdálkodással és a pazarlás megszüntetésével kapcsolatos intézkedésekre.

Nyomon követni az elhangzott javaslatok megvalósítási módját, munkálkodni az intézkedési terv kommunisták által javasolt, kiegészített és jóváhagyott előirányzatainak valóra váltásán — íme a pártszervezetek egyik időszerű feladata.

Mert nem szabad elfelednünk: a közgyűlések a szocialista demokrácia eszközei, a kommunisták kollektív bölcsességének megnyilatkozási fórumai. Az itt hozott döntések egy teljes esztendőre irányt szabnak a pártszervezetek tevékenységének. Éljünk kommunistákhoz méltó felelősséggel e lehetőséggel!

Gazdasági megállapodás Románia és a Koreai NDK között

PHENJAN.

Phenjanban véget ért a Románia Szocialista Köztársaság és a Koreai NDK közötti gazdasági együttműködéssel és kooperációval foglalkozó konzultatív kormányközi bizottság IV. ülésszaka. A bizottság munkálatain román részről gazdasági kormányküldöttség vett részt Ion Pătannak, a Minisztertanács alelnökének, külkereskedelmi miniszternek a vezetésével, míg koreai részről szintén gazdasági kormányküldöttség Coj Zsaj U, a Koreai NDK Adminisztratív Tanácsának alelnöke vezetésével.

A meleg barátság légkörében lefolyt megbeszélések után aláírták az ülésszak jegyzőkönyvét, amely előirányozza a ketoldalú együttműködés számottevő fejlesztését a gépipar, a bányaipar, a vegyipar, az építőanyagipar stb. területén. Ugyanakkor megállapodásokat írtak alá arról, hogy Románia egy televíziókészülék-gyárat és egy C-vitamingyárat épít a Koreai NDK-ban.

Ez alkalomból aláírták a jövő évi kereskedelmi cserékről szóló jegyzőkönyvet, amely a kölcsönös áruszállítások jelentős növelését irányozza elő.

Milánóban

Kerekasztal-konferencia a Confindustria kezdeményezésére

ROMA. — Radu Bogdan, az Agerpres tudósítója közli:

Az Olasz Általános Iparszövetség (Confindustria) kezdeményezésére Milánóban kerekasztal-konferenciát rendeztek Termelő és forgalmazó vegyestársaságok létesítése Románia Szocialista Köztársaságban témával.

Giorgio del Giulice, a Confindustria egyik munkacsoportjának a szocialista országokkal való kapcsolatokat szorgalmazó munkacsoport elnöke bevezetésül rámutatott, hogy a kezdeményezés célja újabb lehetőségeket felkutatni az olasz—román gazdasági kapcsolatok bővítése érdekében. Ugyanakkor hangoztatta, hogy főként az utóbbi időben rendkívül kedvezően alakulnak a két ország gazdasági kapcsolatai.

Ezután Iacob Ionaşcu, Románia római nagykövete kiemelte Nicolae Ceauşescu elnök ez év tavaszán tett olaszországi látogatásának rendkívüli jelentőségét, s rámutatott, hogy a látogatás széles távlatokat nyitott a kétoldalú kooperáció fellendítéséhez.

Az Aradi Fafeldolgozó Kombinát

Aurel Vlaicu út 14. szám

alkalmaz

— **géplakatosokat**
— **vulkanizálót**
— **hegesztőt**
— **villanyszerelőket**
— **autódaru vezetőket**
— **bádogosokat**
— **szakképzetlen munkásokat (nők is lehetnek)**

Az érdekeltek jelentkezzenek a kombinát személyzeti osztályán.

(1250)

Az Aradi Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Gépgyár

Steagului utca 1. szám

alkalmaz

— **esztergályosokat**
— **marósokat**
— **köszörűsöket**
— **lyukasztó lakatosokat**
— **szerszámgépjavító lakatosokat**
— **öntőket**
— **darukezelőket**
— **B fokozattal rendelkező gázszerelőket**

Ugyancsak alkalmaznak:

— szakképesítetlen munkásokat rövid időtartamú szakképesítési tanfolyamra az öntő és esztergályos szakmában. Jelentkezhetnek öntőknek IV.—VIII. osztályt végzettek, esztergályosoknak VIII. osztályt végzettek.

Mindennemű felvilágosítást a vállalat személyzeti osztálya nyújt, telefon 1-64-90 és 1-64-91, belső szám 9.

(1235)

ENSZ

Elfogadták a világifjúság szociális helyzetéről szóló román határozattervezetet

EGYESÜLT NEMZETEK. — C. Alexandroaie, az Agerpres tudósítója jelenti:

Az Egyesült Nemzetek szociális és humanitárius bizottsága 107 szavazattal, ellenszavazat nélkül elfogadta A világifjúság szociális helyzete című napirendi ponthoz előterjesztett román határozattervezetet, amelyhez társszerzőként csatlakozott még 22 ország.

Az egybehangolt akciók nemzeti és nemzetközi szinten az ifjúság szükségleteinek és törekvéseinek kielégítéséért, valamint a nemzeti és nemzetközi fejlesztésben való részvételének előmozdításáért című dokumentum ismerteti a napirendi ponttal kapcsolatban felszólalt több mint 80 képviselő intézkedési javaslatait, elgondolásait és indítványait.

A határozat felhívja a világ államainak figyelmét az ifjú nemzedék problematikájának sokrétűségére a mai világ realitásaival és a jövő igényeivel összefüggésben, és hangsúlyozza, hogy a tömeges szegénységnek, valamint az erőforrások és a szolgáltatások világviszonylatban való nem megfelelő elosztásának következtében az ifjúság legnagyobb része továbbra is súlyos nehézségekkel küzd törekvéseinek és alapvető egyéni szükségleteinek kielégítésében társadalmi és gazdasági téren, különösképpen az egészségvédelem, az oktatás, a képzés, a munka terén, valamint a nemzeti, a regionális és a nemzetközi fejlesztésben való részvétel terén. Ezzel összefüggésben a dokumentum kiemeli: nemzeti és nemzetközi szinten újabb intézkedéseket kell tenni az ifjúság jogainak megállapításáért és garantálásáért, hogy biztosítsák szükségleteinek és törekvéseinek megfelelő kielégítését.

A határozat felhívja a tagállamokat, fokozzák erőfeszítéseiket azoknak az elveknek az alkalmazásáért, amelyeket az Egyesült Nemzetek Szervezetének az ifjúsággal kapcsolatban elfogadott nemzetközi dokumentumai tartalmaznak. Ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a programokban célul kell kitűzni a fiatal nemzedék teljes részvételének biztosítását az élet minden területén, munkahelyek létesítését az ifjúság számára, hogy csökkentsék soraikban a munkanélkülliek számát, megfelelő feltételek létrehozását ahhoz, hogy az ifjúság részt vehessen a nemzetközi fejlesztési stratégia céljainak elérésében. Az ENSZ rendszeréhez tartozó illetékes szerveknek könnyítéseket kell biztosítaniuk az oktatás és a káderképzés terén a dél-afrikai és a nem autonóm területeken élő fiataloknak.

A dokumentum ajánlja, hogy az ifjúságra vonatkozó ENSZ-jelentések szenteljenek nagyobb figyelmet az ifjú nemzedék szerepének azokban az akciókban, amelyeket a népek az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek teljes megvalósítása érdekében, a békéért és a nemzetközi együttműködésért, a kolonializmus, az idegen uralom, a faji megkülönböztetés és az apartheid felszámolásáért, a haladás és az igazság egyetemes előmozdításáért folytatnak.

A dokumentum legfontosabb bekezdése azzal a felhívással fordul az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsához, tanulmányozza az ifjúság nemzeti és nemzetközi szintű bevonásával kapcsolatos nemzetközi politika újrafogalmazását, beleértve egy ezzel kapcsolatos nemzetközi dokumentum kidolgozásának időszerűségét is.

Befejeződött a vita a koreai kérdésben

A közgyűlés politikai és biztonsági bizottságában a bizottság elnökének, Otto Borch nagykövetnek (Dánia) a nyilatkozatával befejeződött a vita az egyik legfontosabb napirendi ponttal, a Kedvező feltételek létrehozása Korea független és békés újraegyesítésének meggyorsítására című napirendi ponttal kapcsolatban. Az elnök bejelentette, hogy megállapodás jött létre a szocialista és az el nem kötelezett országok határozati javaslatának társszerzői, köztük Románia, valamint a nyugati határozati javaslat társszerzői között. Ennek értelmében nem terjesztik szavazás céljából ezeket a dokumentumokat a jelenlegi ülésszak elé. Ugyanakkor ezzel a megállapodással a politikai bizottság elnökét felhatalmazták az alábbi, határozat erejével bíró nyilatkozat megtételére:

„Megelégedéssel tudomásul vesszük, hogy 1972. július 4-én közzétették Dél- és Észak-Korea közös közleményét, amely Korea újraegyesítésével kapcsolatosan előírja a következő három elvet:

a) Korea újraegyesítését független módon, idegen erő támogatása vagy közbelépése nélkül kell megvalósítani;

b) Korea újraegyesítését békés eszközökkel kell megvalósítani, anélkül, hogy fegyvert használnának a másik fél ellen;

c) Elő kell mozdítani a nagy nemzeti egységet.

Kifejezzük azt az általános meggyőződést, hogy Dél és Észak folytatja a párbeszédet és létrehozza sokoldalú cseréjét és együttműködését a fenti elvek szellemében, hogy ezáltal siettesse az ország független és békés újraegyesítését".

Közel-Kelet

Újabb megbeszélést folytattak Egyiptom és Izrael katonai képviselői

Egyiptom AK és Izrael katonai képviselői csütörtökön újabb megbeszélést folytattak a 101. kilométerkőnél, a Kairó—Szuez országúton. A három és fél órás tanácskozáson megvizsgálták a tűzszünet megszilárdítására vonatkozó egyezmény alkalmazásával kapcsolatos kérdéseket — közli egy ENSZ-szóvivő tájékoztatása alapján a Reuter és az Associated Press.

A szóvivő szerint Mohammed Abdel Ghani Gemassy egyiptomi és Aharon Yariv izraeli tábornok hasznos megbeszélést folytatott. Egyiptom és Izrael képviselői november 23-án találkoznak újra.

A Nemzetközi Vöröskereszt szóvivője arról tájékoztat, hogy csütörtökön befejeződött az egyiptomi—izraeli hadifogolycsere.

Szíria elfogadta a Biztonsági Tanács határozatát

DAMASZKUSZ.

Szíria elfogadta a Biztonsági Tanács október 22-i, 338. számú határozatát, s beleegyezett a közel-keleti kérdéssel kapcsolatos békekonferencián való részvételbe — jelentette ki Ghani Rafei szíriai külügyminiszter-helyettes a France Presse különtudósítójának adott interjújában. Hozzátette azonban: Szíriának az a kívánsága, hogy afrikai, európai és el nem kötelezett államok is részt vegyenek e konferencián, amelyet az Egyesült Nemzetek védnöksége alatt kell megrendezni.

Abdel Ghani Rafei leszögezte, hogy semmilyen békéről nem lehet szó, ha az izraeli csapatokat nem vonják ki az elfoglalt szíriai területekről. Hozzátette, hogy Szíria hajlandó átadni az izraeli hadifoglyok listáját, ha Izrael kijelenti, hogy hajlandó teljesíteni a hadifoglyokra vonatkozó genfi megállapodások előírásait.

Henry Kissinger sajtóértekezlete

WASHINGTON.

Henry Kissinger, az USA külügyminisztere szerda este sajtóértekezleten jelentette be, hogy a közel-keleti béketárgyalásokra remélhetően decemberben sor kerül. Hangsúlyozta, hogy az övezet kérdéseinek pusztán katonai rendezése lehetetlen, s többek között rámutatott: az USA úgy véli, hogy a helyzet rendezésének az alapja az izraeli csapatok kivonása a megszállt arab területekről, a Biztonsági Tanács 1967 novemberi 242. számú határozata alapján, az övezetben lévő összes államok biztonságának a garantálása, a palesztinai kérdés megoldása. Az amerikai külügyminiszter méltatta az ENSZ által a konfliktus során betöltött hatékony szerepet, s úgy vélekedett, hogy a sorra kerülő béketárgyalásokat az Egyesült Nemzetek Szervezetének védnöksége alatt kell megrendezni. Az amerikai kormány — mondotta — reméli, hogy a jövő héten megállapodás jön létre a konferencia helyét és időpontját, valamint összetételét illetően.

Nemrégi pekingi látogatásáról Kissinger elmondotta, hogy a Csu En-lajjal, a Kínai NK Államtanácsának elnökével folytatott megbeszélései hozzájárultak a két ország közötti kapcsolatok normalizálásának a meggyorsításához. Az amerikai külügyminiszter egyben üdvözölte az ebben az irányban elért eredményeket, többek között a pekingi és a washingtoni összekötő iroda feladatkörének növekedését, a különböző területeken való programcserék és a kereskedelmi cserék bővülését, valamint a két ország közötti tanácskozások kiszélesítését.

☆

Henry Kissinger ugyanaznap találkozott Abba Eban izraeli külügyminiszterrel, s ismertette vele az USA álláspontját a közel-keleti békekonferenciával kapcsolatosan — közli a France Presse.

☆

TOKIÓ.

A japán kormány nyilatkozatban ismertette álláspontját a közel-keleti helyzettel kapcsolatosan. A Szuszumu Nikaido, a kabinet titkárságának vezetője által nyilvánosságra hozott dokumentum szorgalmazza a Biztonsági Tanács 242. számú határozatának azonnali és teljes alkalmazását.

BULGÁRIÁBAN

Intézkedések a villanyenergia ésszerűbb felhasználásáért

Bulgária NK Minisztertanácsa számos intézkedést hagyott jóvá, hogy ésszerűbb felhasználással tízszázalékos villanyenergia-megtakarítást érjen el a bolgár gazdaság. A vállalatokban, intézményekben, üzletekben, raktárakban és más egységekben 7 és 10 óra, valamint 18 és 21 óra között tilos villamosberendezésekkel fűteni, a vállalatokban átmenetileg átszervezték a váltásokat és a pihenőnapokat, hogy csúcsidőben, éjszaka és vasárnap tehermentesítsék a villamoshálózatot.

A Minisztertanács felhívta a lakosságot, hogy 18 és 21 óra között korlátozza a villamos háztartási gépek használatát, és általában takarékoskodjék a villanyárammal. Az intézkedések értelmében üzembe kell helyezni az energetikai új kapacitásokat és mindenütt jobban karban kell tartani a régieket, mert országszerte nehézségek merültek fel a villanyenergia-ellátásban.

Legfrissebb híreink

A franciaországi Művelődésügyi Minisztériumnak és Románia Szocialista Köztársaság párizsi nagykövetségének a védnöksége alatt az Enescu baráti francia társaság Párizsban kiállítást szervezett George Enescu címmel.

Az Egyesült Államokban csütörtökön megemlékeztek a néhai John Kennedy elnökről, akit tíz esztendővel ezelőtt gyilkoltak meg Dallasban. Több száz személy vonult végig a merénylet színhelyén, majd gyászszertartáson vett részt az elhunyt elnökről elnevezett téren.

Teljesen helyreállították a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány ellenőrzése alatt lévő Quang Tri tartományban a Hieu folyami hidat. A híd 160 méter hosszú és 7 méter széles.

Amint a CTK hírügynökség jelenti, Gustav Husak, a Csehszlovákiai KP KB főtitkára, a Csehszlovákiai Nemzeti Front KB elnöke december 3 és 9 között Indira Gandhi, India miniszterelnöke meghívására hivatalos baráti látogatást tesz Indiában.

A brit kormány törvénytervezetet terjesztett elő az alsóházban, amely egy évre teljhatalmat ad a Kereskedelmi és Iparügyi Minisztériumnak a szénhidrogének és villanyenergia termelésének és forgalmazásának ellenőrzésére. A törvénytervezet értelmében a kihágások háromhavi börtönnel vagy 400 font sterling pénzbírsággal büntethetők.

Az atmoszféra felső rétegeit fogják tanulmányozni a szovjet és a francia szakemberek francia gyártmányú, szovjet és francia műszerekkel felszerelt léggömbökkel. A közös kísérleteket hozzávetőleg 40 kilométeres magasságban végzik az Északi és a Déli-sark felett, és főleg azt kívánják kideríteni, mi nehezíti meg e két térségben a rádióösszeköttetést.

Az Egyesült Államokban rövidesen megkezdik egy óriás rádióteleszkóp építését. A rádióteleszkópot 27, egyenként 25 m átmérőjű parabolaantennával látják el. Az új teleszkóp százszorosan növeli a kutatási lehetőségeket.

Jugoszlávia SZSZK Szövetségi Végrehajtó Tanácsa elfogadta az 1974. évi gazdasági és társadalmi fejlesztési politika alapjairól szóló határozattervezetet és megvitatás és jóváhagyás végett a Szövetségi Gyűlés elé terjesztette.

A Mozambiki Felszabadítási Front parancsnokságának közleménye szerint az afrikai hazafiak sikerrel harcolnak a portugál gyarmati csapatok ellen Manica és Sofala tartományban. A FRELIMO-egységek augusztus és október között több portugál hadállást megtámadtak, jelentős ember- és hadianyagveszteséget okoztak az ellenségnek, lelőttek egy portugál repülőgépet.

A közlemény külön hangsúlyozza, hogy a portugál hadsereg sok afrikai katonája átállt a hazafiak oldalára.

Nagyszabású razzia Chilében

Nagyszabású razziát rendeztek chilei páncélos és tengerészgyalogos egységek vidéken, valamint Santiago de Chilében a La Moneda volt elnöki palota környékén, a Bandera és Nunoa negyedben, ellenállási központok felkutatására. A chilei fővárosban kiadott közlemény szerint a Colico tartományi Cautinban és az ország más vidékein fegyverrel és lőszerrel ellátott ellenállási táborokat fedeztek fel.

Hivatalosan közölték, hogy a katonai hatóságok újabb 14 metróépítő munkást tartóztattak le Santiago de Chilében, mivel sztrájkot robbantottak ki.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii út 61. szám. Telefon: 126-14, 116-93, 130-67, 151-67, 146-24, 139-80. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomda: 128-77. Tip. Arad 60:100